

Selvitys aluehallitukselle, osa- vuosikatsaus 1–6/2025

Sosiaali- ja terveystoimi

Hanna Kaunisto, vs. vastuualuejohtaja, Perhe- ja sosiaalipalvelut
Carita Schröder, vastuualuejohtaja, Yhteiset terveystoimet
Kirsi Oksanen, vastuualuejohtaja, Ikäntyneiden palvelut
Susanna Varilo, vastuualuejohtaja, Erikoissairaanhoidon ohjaus

Sisällys

1 Johdanto	2
2 Sosiaali- ja terveystoimi	3
2.1 Tuottavuusohjelman A- ja B-korien toimenpiteet	3
2.2 Talousarvion 2025 yhteydessä hyväksytty säästötoimenpiteet sosiaali- ja terveystoimessa	17
2.3 Lisäsäästötoimenpiteet koskien koko sosiaali- ja terveystoimea	20
3 Perhe- ja sosiaalipalvelut	21
3.1 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	22
3.1.1 Lasten, nuorten ja perheiden palveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet	23
3.2 Vammaispalvelut	24
3.2.1 Vammaispalveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet	25
3.3 Työikäisten sosiaalipalvelut	27
4 Yhteiset Terveyspalvelut	28
4.1 Terveysasemapalvelut	28
4.1.1 Terveysasemapalveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet	29
4.2 Terveyskeskussairaalapalvelut	31
4.2.1 Terveyskeskussairaalapalveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet	32
4.3 Suun terveydenhuolto	33
4.4 Lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut	33
5 Ikääntyneiden palvelut	34
5.1 Kotona asumista tukevat palvelut	35
5.1.1 Kotona asumista tukevia palveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet	35
5.2 Kotihoidon palvelut	36
5.2.1 Kotihoidon palveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet	37
5.3 Asumispalvelut	38
5.3.1 Asumispalveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet	39
6 Erikoissairaanhoidon ohjaus	41

1 Johdanto

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallitus käsitteli kokouksessaan 28.8.2025 (§181) hyvinvointialueen osavuosikatsausta 1-6/2025 sekä sen pohjalta laadittua ennustetta loppuvuodelle 2025.

Aluehallitus päätti ryhmien yhteisestä esityksestä pyytää sosiaali- ja terveystoimelta selvitystä 25.9. mennessä seuraavista asioista:

- Vuodelle 2025 ennustetun lähes 15 miljoonan euron alijäämän syistä eriteltynä tulosityksikkötasolle.
- Esitykset toimenpiteistä, joilla ennustettu alijäämä katetaan.
- Selvityksen jo aiemmin tehtyjen säästöpäätösten toteumatilanteesta ja niiden vaikutuksista operatiiviseen toimintaan.

Sosiaali- ja terveystoimen selvitys on jaettu vastuualuekohtaisesti ja selvitys sisältää aluevaltuuston 12.12.2023 (§135) hyväksytyn tuottavuusohjelman toimenpiteiden toteumatilanteen, aluevaltuuston 10.12.2024 (§§100-101) talousarviokäsittelyn yhteydessä hyväksytyjen toimenpiteiden toteumatilanteen, aluehallituksen 8.5.2025 ja 12.6.2025 kokouksissa läpikäytyjen lisäsäästötoimenpiteiden toteumatilanteen sekä tulosityksikkökohtaiset tuloslaskelmat 1-6/2025 ja selvitykset ennustettuun alijäämään.

Esityksiä toimenpiteistä, joilla voidaan vähentää ennustettua alijäämää, on avattu tässä selvityksessä ensisijaisesti vuokratyövoiman käytön ja palvelujen ostojen osalta. Laajemmin säästötoimenpiteitä esitellään ja tuodaan päätöksentekoon tuottavuusohjelma 2.0 puitteissa syksyn 2025 aikana.

Toimenpiteiden toteumatilanne (09.2025) on taulukoissa kuvattu värikoodein:

- Vihreä – toimenpide on osana operatiivista toimintaan, toimenpide on tehty.
- Oranssi - toimenpiteen toteutus on suunnittelussa tai toimenpiteen toteutus on käynnistetty, ei vielä täysimittaisesti osana operatiivista toimintaa.
- Punainen – toimenpiteen toteutus ei ole alkanut, toimenpide ei ole käynnissä.
- Harmaa- toimenpidettä ei käynnistetä.

2 Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveystoimi Social- och hälsovård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteutuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	33 478	39 130	37 019	19 788	53 %	39 788	107 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	6 520	10 453	7 387	5 094	69 %	9 640	131 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	20 872	22 640	22 530	11 389	51 %	23 717	105 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 251	1 260	1 496	769	51 %	1 448	97 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	4 836	4 777	5 607	2 536	45 %	4 982	89 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-411 477	-439 064	-413 969	-217 514	53 %	-439 920	106 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-110 789	-116 198	-128 614	-62 912	49 %	-128 232	100 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-262 448	-278 437	-243 193	-131 924	54 %	-269 132	111 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-10 235	-10 521	-9 556	-5 242	55 %	-10 217	107 %
Avustukset - Bidrag	-9 787	-13 694	-12 314	-6 919	56 %	-11 769	96 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-18 218	-20 214	-20 291	-10 517	52 %	-20 570	101 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-377 999	-399 934	-376 949	-197 726	52 %	-400 133	106 %

Sosiaali- ja terveystoimen toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 23,2M€ talousarviota heikommalla tasolla.

2.1 Tuottavuusohjelman A- ja B-korien toimenpiteet

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valtuusto hyväksyi tuottavuusohjelman kokouksessaan 12.12.2023 (§135). Ohjelman toimeenpano käynnistyi alkuvuonna 2024 ja tukena käynnistymisvaiheessa oli Nordic Healthcare Group (NHG), joka oli hyvinvointialueen tukena myös edeltävästi tuottavuusohjelman valmistelussa. Toimenpiteiden määrittäminen on tuottavuusohjelmassa ollut haastava eikä säästötavoitteiden toteutumista ole pystytty euromääräisenä osoittamaan. Toteutetuilla tuottavuusohjelman toimenpiteillä voidaan kuitenkin todeta olleen vaikutusta kustannusten nousun hillitsemiseen.

Tuottavuusohjelman toimenpiteet (A ja B-korit) ovat suurimmaksi osaksi jo osana operatiivista toimintaa, valmiina tai käynnissä. A- ja B-korien toimenpiteet painottuvat toiminnan kehittämiseen ja pitkällä aikavälillä saavutettaviin säästövaikutuksiin.

Tuottavuussohjelman (A- ja B-korit) toimenpiteet			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09/ 2025
HUS-omistaja-ohjauksen kehittäminen	Kehitetään HUS-omistajaohjausta yhteistyössä muiden Uudenmaan hyvinvointialueiden kanssa perustason palveluja tukevaan muotoon. Tavoitteena on vähentää erikoissairaanhoidon käyttöä Itä-Uudella-maalla.		
Hoidon porrastuksen kuvaaminen perustason ja erikoistason välillä	Kuvataan HUS:n kanssa yhteiset hoidon porrastuksen periaatteet, hoitopolut ja käytännöt suurimpien volyymien ja kalliimpien palveluiden osalta. Tavoitteena hoidon sujuvuus ja palvelun tarjoaminen oikealla tasolla.	- Segmenttiryhmissä edustus ja edustajanäkymä Power BI/Valmis. - Lasten, nuorten, aikuisten sekä ikääntyneiden mielenterveyshoidon portaati/Valmis.	
Asiakkaiden ohjaus kevyempiin palveluihin	Vahvistetaan asiakkaiden ohjausta kevyempiin palveluihin ja vahvistetaan omaa perustason palvelutuotantoa. - Määritellään konsultaatioringit tukemaan työtä perustasolla ja luodaan malli lähetteen ja palveluiden myöntökriteereihin. - Tavoitteena vähentää vuodeosastopaikkojen tarvetta erikoissairaanhoidossa ja korvata erikoissairaanhoidon avokäyntejä perusterveydenhuollon käynneillä.	- Sosiaalihuollon asiakasprosessit tarkistettu 2024 ja IMS-työ jatkuu 2025. - Konsultaatiokanavat/Valmis. - Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon siirtopotilaiden prosessi/Valmis. - Perusterveydenhuollon pitkäaikaissairauksien määräraikaiskontrollit yhdistetty ja hoitopolut/Valmis.	
Erikoissairaanhoidon uusintakäyntien vähentäminen	Tunnistetaan erikoissairaanhoidon asiakkaiden uusintakäyntien volyymit ja syyt. Tavoitteena on uusintakäyntien väheneminen erikoissairaanhoidossa.	- Selvitetty perusterveydenhuollon osastojen readmissioita, niiden osalta ei löytynyt jatkokehitystarpeita. - ESH-PTH- ESH-PTH mahdolliseen pyöröoveen ei päästä datassa käsiksi asiakastasolla eikä ESH-ESH readmissioihin ole vaikutusmahdollisuuksia.	

Kevennetään palvelu-rakennetta ikääntyneiden palveluissa	Siirretään ikääntyneiden palveluissa palveluiden painopistettä yhteisölliseen asumiseen. • Ympäri vuorokautisen asumisen kapasiteetin pitäminen joko nykyisellä tasolla tai kalliiden yksiköiden kiinnilaittäminen sekä vapautuvan resurssin tarkoituksen mukainen uudelleensijoittaminen. • Yhteisöllisen asumisen paikkojen lisääminen yhteistyössä kuntien kanssa • Tavoitteena yhteisöllisen asumisen lisääminen, kotihoidon, perhehoidon ja omaishoidon roolin vahvistaminen sekä ympärivuorokautisen asumisen peittävyys pienentäminen.	• Sosiaalisen kuntoutuksen mahdollisuuksien tarkastelu/Valmis. • Kotihoidon avustava tiimi/ pilotti syksyllä 2025. • Asumispalveluiden avustava tiimi/ pilotti syksyllä 2025. • Lyhytaikaisen yhteisöllisen asumisen lisääminen/käynnissä 2025. • Omaishoidon ja perhehoidon yhteiset toimintamallit/ Käynnissä.	
Kevennetään palvelu-rakennetta vammais-palveluissa	Siirretään vammaispalveluiden asumis-palveluiden painopistettä kevyemmän tuen palveluihin, panostetaan tukihenkilötoimintaan ja omaishoitajien jaksamiseen intervallijaksoja mahdollistamalla. • Ympäri vuorokautisen asumisen vähentäminen. • Tuetun asumisen ja henkilökohtaisen avun lisääminen, uusien asiakkaiden kohdalla myöntökriteerien tarkistaminen. • Tavoitteena ovat 5–10 % lasku vammaispalveluiden ympärivuorokautisen palveluasumisen kustannuksissa. • oman tuotannon kokonaistarkastelu ja toimintojen tehostaminen.	• Asumispalvelut, oma-tuotanto ja ostopalvelut/ Valmis. • Tuotteistaminen/Valmis. • Vammaispalveluiden tiedolla johtamisen kehittäminen/Käynnissä. • Omaishoidon ja perhehoidon yhteiset toimintamallit/ Käynnissä. • MONI-tiimi/Valmis. • Ulkopaikkakuntalaisasiakkuuksien selkeytys/Valmis. • Asiantuntijapalveluiden laskutus ja kuljetusmaksut/Valmis. • Kotiin annettavan tuen tiimi – muodostettu. • Kuljetuspalvelu ohjauskeskusuudistuksena /Valmis. • PTA-osaaminen kehittäminen koulutusyhteistyössä ikääntyneiden palveluiden kanssa/Käynnissä.	

Kevennetään palvelu-rakennetta mielen-terveys- ja päihde-palveluissa	Työskennellään määrätietoisesti mielen-terveys- ja päihdeasiakkaiden asu-mispalvelujen kustannus- ja palvelura-kenteen painopisteen siirtämiseksi avo-palvelujen ja kevyemmän laitosasumi-sen suuntaan. Tavoitteena on siirtää kaikki ne asi-akkaat kevyemmälle tuelle, jotka eivät tällä hetkellä välttämättä tar-vitse ympärivuorokautista palvelu-asumista.	- Avopäihdekuntoutuksen käynnistys/Valmis. - Tuettu asuminen ko-tiin/2026 kesken. - Päiväkeskuksen tuotan-totavat/Valmis. - Työterveyshuollon ja mielen-terveys- ja päih-depalvelujen yhteis-työ/Kesken. - Koivulan toiminnanmuu-tos kolmivuoroyksiköstä kaksivuoroyksiköksi/Valmis. - Koivulan toiminnan muokkaus tarjoamaan myös tilapäismajoitusta/Valmis.	
Talous-raportoinnin kehittäminen	Lisätään kustannustietoisuutta (esim. talousarvion ja toteuman näkymät, toi-miala- ja yksikkökohtaiset kertymät ja ennusteet, palvelurakenne eurojen nä-kökulmasta ennaltaehkäisevien, tuke-vien ja korjaavien palvelujen kesken). Mahdollistetaan nopea reagoimi-nen talouden seurannalla ja rapor-toinnilla, millä pyritään paranta-maan toiminnan tuottavuutta.	- Talousdata tuotu tietoaal-taalle/Valmis. - Talous BI/Valmis. - Koulutukset esihenki-löille/Valmis.	
Kotihoidon resursointi-suunnittelun tehostaminen	Lisätään välittömän asiakastyön mää-rää säännöllisessä kotihoidossa. Tavoitteena vapauttaa hoitajatyö-re-surssia asumispalvelurakenteen kehittämiseen.	Kotihoidon resurssityö-kalu/Kesken.	
Tekstiviesti-muistutusten ja peruutus-sakkojen käyttöönotto terveys-asemien ajanvarauk-sissa	Yhtenäistetään ajanvarauskäytäntöjä ja vähennetään peruuttamattomia ajanva-rausajoja ottamalla käyttöön teksti-viestimuistutukset kaikkiin ajanvarausta edellyttämiin palveluihin. - Peritään käyttämättömistä ajanva-rauksista peruutussakko. - Tavoitteena on tehostaa toimintaa 5000 perusterveydenhuollon käyn-nin verran (2–3 % kaikista käyn-neistä).	- Terveystenhuollon jär-jestelmissä tekstiviesti-muistutukset käy-tössä/Valmis. - Peruuttamattomien poisjääntien laskutus yhdenmukainen ja käyt-töön otettu/Valmis.	

Perustason palveluihin panostaminen: Yhteistyön tiivistäminen	Kasvaneiden palvelutarpeiden ehkäisemiseksi tiivistetään mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhteistyötä suhteessa lapsiperhepalveluihin ja lastensuojeluun sekä ikääntyneiden mielen-terveyshaasteisiin ottamalla hyötykäyttöön näyttöön perustuvia toimintamalleja. Tavoitteena lasten ja nuorten sijoitusten väheneminen ja peruspalveluiden tehostaminen.	- Yhteistyötä tiivistetty mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden välillä/Valmis. - Yhteistyötä tiivistetty mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä ikääntyneiden palveluiden välillä/Valmis. - Zemppi organisatorisesti tiiviimmäksi osaksi lasten, nuorten ja perheiden palveluita/Valmis.	
PTH osastojen toimintamallien kehittäminen	Lisätään tehokkuutta tuovia toimintamalleja (osastoprofilointi, kotiutustiimit, siirtovalmiiden potilaiden määrittely, osastojen keskittäminen). Tavoitteena vähentää perusterveydenhuollon vuodeosastopäiviä suhteessa väestöön ja vähentää perusterveydenhuollon vuodeosastopaikkoja 8–10 paikan verran.	- PTH osastojen profilointi/Valmis. - ESH siirtoviivemaksut saatu vähenemään 2024 80 %, 1–3/2025 nousseet, 3–5/2025 laskeutuvat 2024 tasolle.	
Omatyöntekijä-, omahoitaja- ja tiimimallien kehittäminen	Panostetaan pitkäaikais- ja monipalveluasiakkaille omahoitaja/lääkäri/omatyöntekijä ja -tiimimalleihin. Tavoitteena lyhentää asiakkuuksien kesto, vähentää resurssien käyttöä ja turvata hoidon ja tuen jatkuvuus.	- Omatyöntekijämallit käyttöön otettu Porvoon, Sipoon ja Loviisan terveyssektoreilla/Valmis. - Pitkäaikaissairauksien määrärajoituskontrollit osana digitaalisia palveluita/Valmis.	
Painopisteen siirtäminen tehokkaaseen ja vaikuttavaan palvelutarpeen arviointiin monipalveluasiakkaille.	Luodaan malli keskitetyille sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen arviointi- ja palvelutarpeenarvioinnin tiimille. - Otetaan monipalveluasiakkaiden palvelukokonaisuudet ja myöntökriteerit tarkasteluun päällekkäisyyksien ja puutteiden tunnistamiseksi. - Tavoitteena luoda toimiva moniammatillinen ja monialainen malli ja tiimi palvelutarpeen arvioinnille.	- MONI-tiimi/Valmis. - Yhteistyö-tiimi/Valmis.	

Painopisteen siirtäminen ennalta-ehkäiseviin ja kevyisiin palveluihin	Asukkaille tarjotaan matalalla kynnyksellä neuvoa, apua ja hoitoa monikanavaisesti ja oikea-aikaisesti, jotta tilanteiden kriisiytyminen voidaan ennaltaehkäistä (esim. walk-in-tyyppinen toiminta valituissa palveluissa ja HyVä-Digin laaja hyödyntäminen). - Panostetaan matalan kynnyksen toimintaan, ehkäisyyn ja kuntouttavaan työotteeseen. - Tavoitteena on ennalta ehkäistä asiakkuuksiin päätymistä sekä asiakkailla tarjota tarpeen mukainen oikea-aikainen palvelu raskaampiin palveluihin päätyksen ehkäisemiseksi.	- Matalan kynnyksen ehkäisyneuvonta/ Pilotointi 2025. - HyVä-Digin palvelun laajentaminen sosiaalihuollon palveluun/ Valmis. - Aikuissosiaalityön etsivän ja jalkautuvan tiimin kehittäminen/ Valmis. - Sosiaalisen kuntoutuksen toimintamallin monialaisen ja verkostomaisen yhteistyön kehittäminen (muun muassa mielenterveys- ja päihdepalvelut-vammaispalvelut ja kumppanuustalo) /Valmis. - Aikuissosiaalityössä panostettu asumisvalmennukseen kriisitilanteiden ehkäisemiseksi/Valmis.	
Yhteydenotto-kanavien kartoitus ja suunnitelma	Selkiytetään yhteydenottokanavia suunnitelmallisesti asiakashyödyn ja – tyytyväisyyden parantamiseksi sekä päällekkäisten asiakastarpeiden karsimiseksi ja työntekijöiden ajankäytön tehostamiseksi.	Sähköinen perhekeskus käyttöön otettu 2024/kehitystyö jatkuu.	
HYTE-kohteiden priorisointi	Tunnistetaan hyvinvointisuunnitelmasta toimenpiteet, joilla suurin potentiaali painopisteen siirron ja kustannusnäkökulmasta ja panostetaan niiden toimeenpanoon.	Läpikäyty HYTE-tiimin kanssa ja huomioitu eri projekteissa esim. työttömien terveystarkastus.	
Näyttöön ja tutkimukseen perustuvien toimintamallien panostaminen	Arvioidaan/luovutaan malleista, joiden vaikuttavuudesta ei ole näyttöä. Tavoitteena tunnistaa ja tehostaa toimivien ja vaikuttavien mallien käyttöä.	- Sosiaalihuollon puolella kartoitettu mallit, joita terveydenhuoltoon verrattuna huomattavan vähän (esim. sosiaalisen kuntoutuksen pilottimalli/THL, systeeminen lastensuojelu). - Muodostettu sosiaalihuollon TKKIO-ryhmä huomioimaan muun muassa EVB & vaikuttavuus. - Terveydenhuollon puoli kesken.	

Toimenpiteet palvelutarpeen synnyn estämiseksi	Palvelutarpeen synnyn estämiseksi panostetaan elintapa-, ravitsemus- ja liikuntaneuvonnan yhdyspintatyöhön sekä asukkaiden osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen.	• HYTE-kokonaisuus läpikäyty HYTE-tiimin kanssa.	
Kuntien, 3. sektorin, yhdyspintojen ja sidosryhmien kanssa tehtävän yhteistyön tehostaminen	Parannetaan ohjausta 3. sektorin palveluiden piiriin aina, kun se on palvelutarpeesta riittävää tai tarkoituksenmukaista ja panostetaan hva-tasoiseen järjestö-, sidosryhmä- ja yhdyspintakoordinaatioon peruspalvelujen tukemiseksi. • Tavoitteena on ennaltaehkäistä asiakkaiden alkamista ikääntyneiden osalta 1–5 % vuodessa yli 75-vuotiaista asukkaista sekä kohdentaa periaate myös lasten, nuorten ja perheiden asiakkaisiin sekä miepä-palveluiden asiakkaisiin.	• Laaja sektori- projektin tuotoksena saatu fokusointi toimenpiteille/Valmis. • Jatko projekti fokusoina (yhdistetty kunt. yhteistyöhön). • Alueen yhteistyön tuki/Valmis.	
SOTE- HYTE yhteistyön tehostaminen	Integroidaan HYTE-palveluntuottajat osaksi sote-toimintaa vahvistamalla palveluntuottajien roolia sote-ammattilaisten keskuudessa. • Tavoitteena lasten, nuorten ja perheiden palveluiden, työikäisten ja ikääntyneiden ostopalveluiden kustannusten väheneminen.	• Huomioitu osana muita projekteja kuten Alueen yhteistyön tuki, jossa mukana vastuualueet sekä kehittäminen (esim. Tarmoa) /Valmis.	
Heikossa asemassa olevien asiakkaiden palvelut	Tehdään yhteistyötä kuntien kanssa heikossa asemassa olevien asukkaiden palvelutarpeiden ratkaisemiseksi sekä palvelutarpeen kriisiytymisen ehkäisemiseksi. • Tavoitteena on mahdollisimman oikea-aikaiset ja riittävät palvelut palveluiden yksilöllisesti kartoitettuun tarpeeseen.	• Yhteistyö kuntien heikossa asemassa olevien tueksi/Valmis. • Työllisyyden ja kotoutumisen yhdyspintakäsikirja/Valmis. • Työ ja toimintakyvyn arviointi, alueellinen prosessi/Valmis • RRP/ työttömien terveystarkastus, alueellinen prosessi/Valmis. • Asunnottomuuden ehkäisy/Valmis.	
Varhaisen puuttumisen toimintamallit	Koulutetaan henkilöstöä varhaisen puuttumisen, puheeksi ottamisen ja kuntoutusosaamisen saralla sekä laaditaan asiakassegmenttikohtainen seurantamalli toimeenpanon varmistamiseksi. Esim. kotihoidon asiakkaiden tarkastuskäynnit kuntoutusjakson jälkeen vaikuttavuuden arvioimiseksi. • Tavoitteena on viivästyttää palvelutarpeen syntymistä.	• Kuntouttavan hoitotyön teemavuosi 2025/ Käynnissä. • Neljän tuulen toimintamallin jalkauttamisen/Käynnissä.	

Kuntoutuksen läpileikkaavuuden vahvistaminen	Vahvistetaan kuntoutuksen roolia ja painotetaan kuntoutuksen tärkeyttä koko hyvinvointialuetta läpileikkaavana ja tuottavuutta lisäävänä toimena. Tavoitteena on vähentää paikkatarvetta perusterveydenhuollon vuodeosastoilla 5–6 paikan verran.	- Sosiaalisen kuntoutuksen jalkauttaminen/Valmis. - Koulutus UKK-instituutilta elintapa-, ravitsemus- ja liikuntaneuvontakoulutus koko sosiaalisen kuntoutuksen henkilöstölle/Valmis. - Terveystieteiden osio kesken.	
Kuntoutusosaston roolin vahvistaminen	Vahvistetaan kuntoutusosaston roolia osana muuta palvelurakennetta. Muodostetaan eheät palvelupolut kuntoutuspalveluihin (lääkinnällinen, sosiaalinen, ammatillinen kuntoutus). Tuodaan kuntoutus osaksi myös asumis- ja kotipalveluiden kokonaisuutta.	Alueella yksi kuntoutusyksikkö (Sateenkaari), yksikön uudelleen profilointi ja kotiutuksen tehostaminen/Valmis.	
Etäasioinnin lisääminen PTH:ssa	Perusterveydenhuollon avohoidon etäasioinnin osuutta kasvatetaan siirtämällä vapautuvia resursseja muista palveluista. - Tavoitteena on korvata 25–35 000 perusterveydenhuollon avoterveydenhuollon avohoitokäyntiä ja sosiaalipalvelujen avopalvelutapahtumaa etäasioinneilla. - Vahvistetaan positiivista asennetta ja kulttuurinmuutosta digipalveluita kohtaan muun muassa jatkamalla HyVä-digin jalkautusta sekä asiakas- ja henkilöstöviestinnällä.	- Etälääkäri itäiselle alueelle hankerahoituksella/ Käynnissä. - Hoitajien etävastaanotokoulutus/Valmis. - Yhteistyö Hyvädigin kanssa, tavoitteena asennemuutos, rohkeus käyttää etävastaanottoja, virkalääkäri(t) ostolääkärin sijaan. Vaikutus kivijalkaan, Hyvä-Digiin/Käynnissä.	
Sisäisten prosessien automatisointi	Tunnistetaan paljon manuaalista työtä vaativat työvaiheet ja sähköistetään ja automatisoidaan ne mahdollisuuksien mukaan. Tavoitteena on parantaa organisaation sisäistä tuottavuutta.	- Promid-Titania-pilotti/Valmis. - Maksuhuojennusten prosessin korjaus/Valmis. - Tietopyyntöprosessi/Valmis. - Rekisteritietopyyntöprosessi/Valmis.	

Sähköisten lomakkeiden ja omahoito-kanavien kehittäminen	Määritellään asiakassegmentit ja palvelut, joissa siirtymä itsepalveluihin mahdollistuu ja jotka pärjäävät kevyen tuen avulla. Panostetaan monikanavaisen asiointiin: sähköiset lomakkeet, itsearviot sekä omahoito- ja valmennusohjelmat vähentävät muuta palvelutarvetta ja asiointia fyysisissä palvelupisteissä. Tavoitteena on vähentää perusterveydenhuollon avohoitokäyntejä noin 1–5 %.	Sosiaalihuollon digioma-polut käyttöön otettu pilottina 09.2025: Talous- sosiaalityön digioma- polku, Perheoikeudellisen tuen digioma- polku, Omaishoidon tuen digioma- polku, Sosiaalisen kuntoutuksen digioma- polku/Valmis.	
Liikkuvan yksikön käyttöönotto suun terveyden- huoltoon	Otetaan käyttöön suun terveydenhuollon liikkuvan yksikön toimintamalli palvelemaan Myrskylän, Pukkilan ja Lapinjärven palvelutarvetta sekä ennaltaehkäisemään palvelutarpeen kasvua. Käyttöönotto mahdollistaa luopumisen vajaakäytöllä olevista toimitiloista, 2025 lähtien.	Liikkuvaa yksikköä ei edistetä, sen sijaan panostetaan alueellisen pop up- toimintamalliin alakoululaisten suun terveydentilan tarkastuksessa/Valmis.	
Liikkuvien palveluiden suunnitelma koko hv:lle	Laaditaan suunnitelma liikkuvien palveluiden toimintamallien käyttöönotosta, arvioidaan kustannushyödyt sekä otetaan malleja harkitusti käyttöön korvaamaan muuta palvelutuotantoa kannattamattomissa tiloissa sekä lisäämään alueellista yhdenvertaisuutta.	Kiertävät palvelut korvaavat liikkuvat palvelut/Valmis.	
Kotiin vietävien palveluiden lisääminen	Lisätään kotiin vietävien palveluiden määrää valituille kohderyhmille ja hyödynnetään rinnalla etäteknologiaa. Tavoitteena pienemmällä resursoinnilla asiakkuuksien keston lyhentäminen, raskaiden palveluiden tarpeen vähentäminen.	- Siirtoprosessin kuvaus/Valmis. - Osastojen kotiutushoitajien tehtävien yhtenäistäminen/Valmis. - Lyhytaikaishoidon koordinoiva kotiutushoitaja- pilotti ja koordinaation kuvaus/Käynnissä.	
Kotisairaanhoidon ja kotisairaalan yhteistyön kehittäminen	Tiivistetään yhteistyötä kotisairaanhoidon ja kotisairaalan kanssa osastojaksojen lyhentämiseksi ja vähentämiseksi. Tavoite on vähentää paikkatarvetta perusterveydenhuollossa osastohoidossa 4–5 paikan verran, jotka korvautuvat kotisairaanhoidolla tai kotisairaallalla.	- Kotisairaala ja palliatiivinen yksikkö siirtynyt 1.2025 alkaen hyvinvointialueen omaksi toiminnaksi. - Virka- ajan ulkopuolinen konsultointi ohjataan Liikkuvaan Liisaan/Käynnissä.	

Toimitila-kartoitus ja kiinteistö-strategia	Laaditaan hyvinvointialuetasoinen toimitilakartoitus ja kiinteistöstrategia sekä täsmennetään teknistaloudellista tarkastelua, jonka pohjalta määritellään tilat, joista luovutaan ja toimintamallit, joissa voidaan siirtyä muunlaiseen palveluntuotantotapaan tai hallinnon tilaratkaisuihin. Toteutetaan kartoituksen ja muutostarpeiden pohjalta toimitiloihin tehtävät muutokset, jotta tilakustannuksia voidaan vähentää.	- Kiinteistöstrategia 2023/Valmis. - Toimitilaverkon tiekartta 2025/Käynnissä.	
Palveluverkkoselvitys	Optimoidaan palveluverkko. Tehdään linjaukset siitä minkälaisia investointeja ja keskityksiä pitää tehdä tulevaisuuden toimipisteiden osalta. Tehostetaan käytössä olevien tilojen käyttöastetta. Arvioidaan mahdollisuudet tarjota hyvinvointialueen tiloja muiden tahojen käyttöön tuottojen kasvattamiseksi.	- Palveluverkkoselvitys, Accenture 2024/Valmis. - Palveluverkkosuunnitelma 2025/Valmis.	
Tiloista luopuminen	Luovutaan vähäisellä käytöllä olevista tiloista. Korvataan palvelutuotanto muilla tuotantotavoilla.	Vuokrasopimusneuvottelut kuntien kanssa/Käynnissä.	
Hankintaosaamisen kehittäminen organisaatiossa	Vahvistetaan hankintaosaamista organisaatiossa. Keskitetty hankintaohjaaja tukee palvelutuotantoa kustannusvaikuttavissa valinnoissa sekä kilpailuttaa laajasti ja tekee oikea-aikaisia ja järkeviä ostoja ja hankintoja. - Yhtenäistetään ja selkeytetään hankintaohjeistukset. - Hyödynnetään HUSin laajaa hankintaosaamista mm. yhteishankintojen ja osaamisen jakamisen kautta. - Tehdään YTA-alueitasoista yhteistyötä hankinnoissa.	- Hankintakoulutukset/Valmis. - Hankintaohjeistukset päivitetään/Valmis.	
Sopimus- ja tilauskannan tarkistaminen	Tarkastetaan hyvinvointialueiden sopimus- ja tilauskanta. - Tehdään harkittuja ja ennakoivia päätöksiä sopimuskannan uudistamiseksi ja ostopalvelusopimusten muuttamiseksi (taktinen ostaminen). - Vältetään turhat hankinnat. - Vältetään sopimusten ohi ostaminen. - Kilpailutetaan sopimukset.	Hansel-pilotti 2024/Valmis.	

Hankinta-analyysien tekeminen	Lisätään päätöksiä tekevien tahojen kustannustietoutta ja valintamahdollisuuksia hankinnoissa, jotta eri päätösten kustannusvaikutukset ymmärretään (esim. analyysit kalliiden asiakkaiden/palvelujen kustannuksista ja vaihtoehtoista, päätöspuumallit, seuranta-malli). Hankinnat tehdään kustannusvaikuttavammin ja laadukkaammin.	Ostolaskuanalyysi 2023/Valmis.	
Tuotantotapa-analyysi	Laaditaan tuotantotapa-analyysi, jonka pohjalta voidaan tehdä oman tuotannon versus ostopien strategista tarkastelua talouden tasapainottamiseksi, esimerkiksi uudelleenkilpailuttamalla, tai ottamalla palveluseteliä käyttöön. Alustavat palvelut ovat esim. vammaisten asumispalvelut, lastensuojelun sijoitukset kodin ulkopuolelle ja ikääntyneiden ympärivuorokautiset asumispalvelut.	- Ikääntyneiden asumispalveluiden hoitovuorokausihintojen tarkastelu 2023/Valmis. - Ikääntyneiden asumispalveluiden hoitovuorokausihintojen tarkastelu 2024/Käynnissä. - Vammaispalveluiden omien yksiköiden asumispalveluiden hoitovuorokausihintojen tarkastelu 2023/Valmis. - Vammaispalveluiden omien yksiköiden asumispalveluiden hoitovuorokausihintojen tarkastelu/Käynnissä.	
Inhouse-yhtiöiden tarkastelu	Tarkastellaan nykyisten inhouse-yhtiöiden potentiaali suhteessa muuhun palvelutuotantotapaan.		
Alueellinen yhteistyö hankinnoissa	Tiivistetään Uudenmaan hyvinvointialueiden sekä YTA-alueiden yhteistyötä ja yhteistoimintapotentiaalin täysimääräiseksi hyödyntämiseksi valituissa palveluissa ja hankinnoissa (mm. ICT).	Esimerkiksi asiakas- ja potilastietojärjestelmän osalta käynnissä.	
Sisäinen yhteistyö hankinnoissa	Vahvistetaan hyvinvointialueen sisäisiä synergioita hankinnoissa.	Hankintojen yhteiset toimintatapamallit/Valmis.	
Hanketyön jalkautus toimialoille	Jalkautetaan hankkeissa kehitetyt kustannusvaikuttaviksi arvioidut ja todetut toimintamallit parantamalla hankeorganisaation ja palvelutuotannon yhteistyötä ja toimeenpanokykyä.	Hanketyöntekijät siirretty vastuualueille/Valmis.	
Hankerahoituksella saatavan kehityspotentiaalin tunnistaminen	Tunnistetaan hankerahoituksella saatava kehityspotentiaali. Otetaan hankerahoitus täysimääräisesti alueen hyötykäyttöön tuottavuusohjelman tavoitteita tukevaksi kokonaisuudeksi sekä muussa kehitystyössä luomalla seurantamallin.	Hankerahoitusta hyödynnetty palveluissa muun muassa työ- ja toimintakyvyn lääkäriresursoinnissa, vammaispalveluiden tiedolla johtamisessa ja sosiaalisen kuntoutuksen jalkauttamisessa.	

Varastojen optimointi	Optimoidaan varastojen valikoimaa ja logistiikkaa. • Tavoitteena hukan minimoiminen ja logistiikan sujuvoittaminen.	• Hoitotarvikkeiden kartoitus ja valikoiman optimointi/Valmis.	
Työhyvinvointia edistävien toimenpiteiden kartoitus	Kartoitetaan hyvinvointialuetasoisesti työhyvinvointia edistävät toimet, jotta osataan puuttua oikeisiin asioihin, ennakoida ja parantaa pitovoimaa sekä vähentää ei haluttua poistumaa.	• Työhyvinvointiohjelma/Valmis. • Pulssikyselyn pilotti/Valmis.	
Yhteistyön vahvistaminen työterveyshuollon kanssa	Vahvistetaan yhteistyötä työterveydenhuollon kanssa, jotta sairaspotilaat vähenevät. Panostetaan TYKY-toimintaan. • Tavoitteena on 3600 sairauspäivän vähentäminen.	• Työkykyklinikat 2024/Valmis. • Työterveyden ryhmätoiminta 2024/Valmis.	
Työsuhteiden ja työtapojen modernisointi	Modernisoidaan työsuhteita ja työskentelyn tapoja (mahdollistamalla etätyö ja osatyöaika soveltuvilla tahoilla) tehden työsuhteista houkuttelevia sekä pitovoimaisia, ja panostetaan työtuihin kuten työpyöriin, ruokaetuihin jne.	• Työsuhde etujen läpikäynti 2023/Valmis. • Sitouttamisraha-pilotti 2024/Valmis. • Hälytysrahasopimuksen päivitys/Valmis.	
Työnohjauksen järjestyttäminen	Vahvistetaan työnohjausta kaikilla tasoilla pitovoiman parantamiseksi, jotta voidaan vähentää rekrytointeihin menevää työaikaa ja muita resursseja.	• Työnohjauksen käytön tarkistus ja ohjeistus 2024/Valmis. • Kilpailutuksen valmistelu syksy 2025/Käynnissä.	
Vuokrahenkilöstön vähentäminen	Lisätään oman työvoiman käyttöä ja vähennetään vuokrahenkilöstön käyttöä esim. kehittämällä pito- ja vetovoimatekijöitä, sopimus- ja työsuhdemalleja, työnkuvia sekä mahdollistamalla ylityöt tai osa-aikatyöt laajemmin. • Tavoitteena on korvata 35–45 henkilötövuotta omaksi toiminnaksi.	• Hallintosäännön päivitys/Valmis. • Vuokrahenkilöstön määrän seuranta/Valmis.	
Tukihenkilöstön kohdistaminen	Lisätään tuki-, avustaja- ja sihteerihenkilöstöä kohdennetusti sosiaali- ja terveyspalveluhenkilöstön työajan vapauttamiseksi. • Uudistetaan työnjakoja ja työnkuvia kustannussäästöjen saavuttamiseksi.	• Tuki-, avustaja- ja sihteerihenkilöstöresursseja tarkasteltu yksittäisissä yksiköissä.	
Osatyökykyisten uramallit	Vahvistetaan osatyökykyisten tukea sekä luodaan osatyökykyisille urapolkumalli. Luodaan eläköityville asiakas- ja potilastyötä tekeville tahoille mahdollisuuksia jatkaa osa-aikaisesti työssä.	• Uudelleensijoittamisen toimintamalli/Valmis. • Aktiivisen tuen toimintamalli/Valmis.	

Perehdytyksen keskitetty kehittäminen	Perustetaan keskitetty sijaishankinta-tiimi sekä perehdytystiimi, jotka huolehtivat sijaisten hankinnasta sekä heidän perehdyttämisestään, muun henkilöstön ajankäytön tarkoituksenmukaiseksi kohdentamiseksi ja työn sujuvoittamiseksi - Vahvistetaan hyvinvointialueen brändiä houkuttelevan työnantajana. - Kehitetään rekrytointia ja kartoitetaan työnantajavetovoiman kehityskohteet, jotta säästetään perehdytys- ja rekrytointikuluissa.	Seppo-yleisperehdytysalustan käyttöönotto/Valmis.	
Resurssipoolin perustaminen	Perustetaan resurssipooli koko hyvinvointialueen käytettäväksi valittujen kriittisten ammattiryhmien osalta. Tavoitteena parantaa koko hyvinvointialuetasosta osaamisen jakamista sekä sujuvoittaa sijaishallintaa sekä vähentää sijaisten tarvetta 15–20 henkilötyövuodella.	Sijaispoolin käynnistys/Valmis.	
Eläköityvien vakanssien kriittinen tarkastelu	Arvioidaan kriittisesti eläköityvien henkilöiden työtehtävien ja vakanssien täyttötarpeet.	Arviointi täyttölupaprosessin yhteydessä/Valmis	
Johtamisrakenteen it-searviointi	Tarkastetaan ja tehostetaan johtamis- ja esihenkilörakenne ja -työskentely koko hyvinvointialueella, karsitaan ja luovutaan turhista tai päällekkäisistä rooleista tai tehdään vakanssien ja työtehtävien uudelleensijoittelua.	Johtamisrakenteen it-searviointi/Kesken.	
Sisäisten kouluttajien käyttäminen	Tehostetaan sisäistä osaamisen jakamista ulkopuolisten palveluiden hyödyntämisen sijaan.	Sisäisten kouluttajien hyödyntäminen/Kesken.	
Johtoryhmätyöskentelyn malli	Määritetään hyvinvointialueelle johtamisjärjestelmä, jossa kuvataan johdon vastuut, päätöksenteon ja johtamisen prosessit, keskeiset vastuut ja tulokset niin ylimmässä johdossa kuin tulosyksikkö-, tiimi- ja esihenkilötasolla, jotta hukkatyö saadaan minimiin.	Johtamisrakenteen kuvaus/Kesken.	
Suoritemäärien seuranta tiimi- ja yksikötasolla	Seurataan suoritemääriä tiimi- tai yksikötasolla nykyistä vahvemmin, jotta osataan tehdä tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta resurssointia sekä pystytään ajoissa puuttumaan työvoiman ali- tai yliesursointiin. Seurataan ja johdetaan esihenkilöiden työkuorman jakautumista tarkoituksenmukaisesti.	Toiminnan suoritemäärien seurannan tehostaminen/Kesken.	

Vahvistetaan budjetti seuranta	Vahvistetaan esihenkilöiden ja tiimitason budjettiseurantaa sekä määritellään selkeät kustannusvastuut ja seurantamekanismit eri organisaation tasoilla.	Talous BI raportti/Valmis.	
Esihenkilökoulutukset	Vahvistetaan esihenkilö- ja johtamisosaamista sekä tehostetaan viestintää kaikille tasoille.	Esihenkilökoulutusten käynnistäminen/Valmis.	
Esihenkilöiden tiimi- ja työparimallit ongelmien ratkaisuisissa	Panostetaan tiimityö- ja työparitoimintaan sekä moniammatillisiin verkostoihin asioiden ratkaisemiseksi tehokkaasti. Tällä parannetaan sisäistä tuottavuutta	Sosiaalihuollon osalta tiimitarpeet tarkistettu.	
Tietojärjestelmien kartoitus ja yhtenäistäminen	Panostetaan yhtenäisiin ja toimiviin tietohallinnon ja järjestelmien työkaluihin. - Kartoitetaan olemassa olevien tietojärjestelmien potentiaali, elinkaari, yhteensopivuus sekä kehitys- ja ylläpitokustannukset. - Karsitaan päällekkäisyydet ja tehdään kustannustehokkaita valintoja ja hankintoja.	- Tietojärjestelmien kartoitus/Valmis. - Tietojärjestelmien yhtenäistäminen/Kesken.	
Asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta	Yhtenäistetään asiakas- ja potilastietojärjestelmiä sekä muita järjestelmiä (mm. HR tukijärjestelmät) työaika säästön sekä ylläpitokustannusten säästön saamiseksi.	- APTJ-hankinta/Valmis. - APTJ- käyttöönotto/Kesken.	
HUS Alueellinen yhteistyö Tiedolla johtamisen saralla	Tiivistetään tiedon jakoa ja tiedolla johtamisen keinovalikoimaa yhteisten asiakkaiden kustannustehokkaaksi hoitamiseksi tietosuojalainsäädännön sallimin reunaehdoin.	Osallistutaan yhteistyöryhmiin ja edetään niiden mukana.	
Tiedolla johtamisen raporttien kehittäminen	Kehitetään raportointia ja tietojohtamista tukemaan resurssien ja talouden johtamista, minkä myötä voidaan seurata ja johtaa palvelutuotantoa sekä muutoksen toimeenpanoa vaikuttavalla tavalla.	- HR-Raportti/Valmis. - Talous BI/Valmis. - Johdon KPI/Valmis. - Ikääntyneiden raportti/Kesken.	
Tiedolla johtaminen ja hankinnat	Kehitetään tiedonhallintaa ja tietojohtamista hankintaprosessin sujuvoittamiseksi tuottamalla ajantasaista, hankintojen kannalta relevanttia tietoa palvelukäytöstä ja omien/ostettujen palveluiden kustannuksista.	- Yksittäisiä raportteja tehty Excelien perusteella. - Hankintadataa ei ole tietotaltaalla.	
Tiedolla johtamisen osaamisen lisääminen	Lisätään tiedolla johtamisen monipuolista osaamista. Hyödynnetään aktiivisesti myös prediktivistä analytiikka helpottamaan ennaltaehkäisyä ja resursiallokaatiota niin mikro- kuin makrotasolla.	Tiedolla johtamisen koulutukset esihenkilöille/Kesken.	

Yhteiset toimintamallit tukipalveluissa	Luodaan koko hyvinvointialuetasoiset yhteiset toimintamallit päällekkäisyyksien karsimiseksi ja tukipalveluiden tehostamiseksi, esimerkiksi siivous-, kuljetus-, ateria-, kiinteistöjen huoltopalvelut.	Tukipalvelujen ulkoistamisen selvitys ja päätös/Valmis.	
Keskuskeittiö	Perustetaan yksi keskuskeittiö hyvinvointialueelle ja korvataan huonokuntoisia nykyisiä tiloja ja toimintamalleja päällekkäisten kustannusten vähentämiseksi.	Keskuskeittiön ulkoistamisen selvitys ja päätös/Valmis.	
Ajoneuvohallinnan keskitäminen	Keskitetään koko hyvinvointialueen ajoneuvohallinta pelastustoimelle.	Hallinnointi keskitetään Pelastustoimelle/Valmis.	
Hoitotarvike- ja apuvälinejakelun keskittäminen	Luodaan keskitetyt toimintamallit ja kilpailutetaan yhteistyökumppanit. Laajennetaan lähiapteekkiverkostoa jakelun tukena. Tavoitteena kustannusvähentävä ja laadukas jakelumalli.	- Hoitotarvikejakelun keskittäminen/Valmis. - Apuvälinejakelun osakeskittäminen/Valmis.	
Kuljetus- ja logistiikkapalveluiden keskitäminen	Yhdenmukaistetaan ja keskitetään hyvinvointialueen sisäiset sekä ulkoiset kuljetus- ja logistiikkapalvelut.	- Hoitotarvike- ja välinelogiikan optimointi/Valmis. - Henkilökuljetusten optimointi/Kesken.	

2.2 Talousarvion 2025 yhteydessä hyväksytyt säästötoimenpiteet sosiaali- ja terveystoimessa

Aluevaltuusto hyväksyi 10.12.2024 (§§100-101) talousarvio- ja palveluverkkokäsittelyn yhteydessä osan esitetyistä säästötoimenpiteistä.

Toimenpiteet koskien koko sosiaali- ja terveystoimea (Aluevaltuusto 10.12.2024)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Myrskylän ja Pukkilan suun terveydenhuollon keskittäminen Askolaan 1.1.2025.	Keskittämisestä saatava säästö tulee vuokratyövoimasta luopumisesta ja virkojen ja toimien vähentämisestä.	Huomioitu talousarviossa 2025 /Valmis.	
Lapinjärven suun terveydenhuollon keskittäminen Loviisaan 1.1.2025.	Osa-aikaisesti Lapinjärvellä työskennellyt oma henkilöstö siirretään Loviisan toimipisteeseen.	Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis.	

Tallbackan suun terveydenhuollon viiden hoitoyksikön siirto Söderkullan sote-asemalle 1.6.2025.	Keskittämisestä saatava säästö tulee vuokratukustannusten poisjäännistä.	- Sipoon kunnan tekemän selvityksen perusteella siirto ei ole mahdollinen kiinteistön huonekorkeuteen liittyen. - Kartoitetaan mahdollista siirtoa Nikkilän soteasemalle/Käynnissä.	
Lapinjärven, Myrskylän ja Pukkilan terveyspalvelujen supistaminen.	Kiertävät terveyspalvelut sisältäen vähintään hoitajavastaanoton, näytteenoton ja neuvolapalvelut.	Kiertävät palvelut täysimittaisesti käyttöön otettu elokuussa 2025 /Valmis.	
Askolan terveysaseman kiirevastaanoton keskittäminen Porvooseen 1.3.2025.	Keskittämisestä saatava säästö tulee vuokratyövoiman vähentämisestä.	Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis.	
Terveyskeskus sairaalan osaston lopettaminen, vähennys 25 paikkaa.	Näsin osasto 1 alasajo portaittain kevään 2025 aikana.	- Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis. - Arvioitu lisäsäästö 450 000€ vuoden 2025 loppuun mennessä.	
Vastuulääkäripalvelun ja vuokralääkäreiden kilpailutus, uudet sopimukset käyttöön 1.4.2025.	Osastojen, omien ja ostopalveluiden palveluasumisen ja kotihoidon vastuulääkäripalvelun hankinnan kilpailutus. Vuokralääkärikilpailutus lähi- ja etävastaanoitoille.	- Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis. - Vastuulääkäripalvelun sopimukset 1.6.2025 alkaen/Valmis. - Vuokralääkärisopimukset 1.4.2025 alkaen/Valmis.	
Yhtenäistetään osastojen sisäänkirjautumisprosessi.	Luovutaan osastoilla 3 ja 4 rutiininomaisista verikokeista sisääntulon yhteydessä.	Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis.	
Seniorikeskuksen sulkeminen: Yhteisöllinen asuminen päättyy 1.1.2026 alkaen.	Yhteisöllisen asumisen omatuotannn (Ikivihreä, Iltarusko, Henna- yksiköt) paikkamäärä vähenee 12 paikalla.	Huomiodaan talousarviossa 2026/Kesken.	

Ympärivuoro- kautisen hoivan vuokrakustann usten säästöt.	Vuonna 2025 vuokrakustannusten säästöt: Harmaakallio -300 000€, Seniorikeskus - 50 000€, Mäntyrinne -120 000€. Vuonna 2025 ei tehdä muutoksia palveluverkkoon. Rosenkullan, Mäntyrinteen, Suviuulen ja Suvirinteen sopimuksia jatketaan edellyttäen, että vuokranantajat suostuvat vuokrantarkistuksiin ja tarvittaviin korjauksiin. • Neuvottelut käydään 31.5.2025 mennessä. • Vuonna 2025 hyvinvointialue teettää selvityksen markkinavuokran tasosta.	• Vuokraneuvottelut kuntien kanssa kesken. • Markkinavuokran tason selvitys/Valmis.	
Ikääntyneiden palveluissa saunapalvelun ja päivätoimin- nan kuljetukset omakustantei- siksi.	Päätös tehdään asiakasmaksujen hyväksynnän yhteydessä.	• Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis. • Kuljetussopimukset irtisanottu 06.2025 alkaen.	
Ympärivuoro- kautisen palveluasumi- sen peittävyys pienentäminen	PJ-lautakunta päättänyt 2.10.2024 (§101) peittävyysprosentiksi 6% vuoteen 2030.	• Omia paikkoja ei suljeta 2025/Kesken.	
Yhteisöllisen asumisen omatuotannon lisääminen muuttamalla omatuotannon ympärivuoro- kautisen palveluasumi- sen paikkoja yhteisölliseksi.	PJ-lautakunta päättänyt 2.10.2024 (§102) peittävyysprosentiksi 2% vuoteen 2030. • Vuonna 2025 6 paikkaa muutetaan, vuonna 2026 7 paikkaa muutetaan.	• Yhteisöllisen asumisen kilpailutus käynnistetty syksyllä 2025/Kesken. • Yhteisöllisen asumisen omia paikkoja lisätty 12 kpl.	
Osan kotihoitoon tiimien/ alueen ulkoistus.	Tuotantotapatarkastelu vuonna 2025.	• Kotihoidon rekrytointitilanne parantunut vuodesta 2024. • Tuotantotapatarkas- telu/Valmis.	
Kotihoitoon asiakkailta peritään normaali turva- auttamis- käynnin hinta.	Päätös asiakasmaksujen yhteydessä.	• Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis.	

Omaishoidontuen palkkion laskeminen THL:n suosituksen mukaiseksi sekä yli 65-vuotiailla että alle 65-vuotiailla.	Maksuluokka I 472,15 €, maksuluokka II 715,40 €, maksuluokka III 1426,20 €.	Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis.	
Omaishoidontuen saajien vapaiden järjestämisen yhtenäistäminen.	Osa kustannuksista siirtyy lapsiperheiden palveluihin.	Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis.	
Kuntouttavan työtoiminnan ostopalvelusta (Loviisa) oman palvelutuotannon piiriin.	Koskee 20hlöä.	Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis.	
Vammaispalveluiden tuotteistus ja myyntituotot.	Laskutus muilta hyvinvointialueilta, asiakkaat oikeassa paikassa, palvelut mitoitettu oikein.	Tuotteistus tulossa päätöksentekoon syksyn 2025 aikana/Kesken.	
Vuokrahenkilöstön määrän vähentäminen omaa tuotantoa tehostamalla perhe- ja sosiaalipalveluissa.		- Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis. - Vuokrahenkilöstä saatu vähennettyä.	
Kehitysvammaisten lasten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksuvelvoitteiden selkeyttäminen	Lainmuutokset huomioitu: aamu- ja iltapäivätoiminnassa pääösintien Perusopetuslain nojalla järjestämää toimintaa.	Huomioitu talousarviossa 2025/Valmis.	

2.3 Lisäsäästötoimenpiteet koskien koko sosiaali- ja terveystoimea

Aluehallitus käsitteli 12.6.2025 kokouksessaan lisäsäästötoimenpiteitä, jotka koskivat kaikkia sosiaali- ja terveystoimen vastuualueita.

Toimenpiteet koskien koko sosiaali- ja terveystoimea (Aluehallitus 12.6.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Henkilöstökulut	Esihenkilötehtäviin myönnettävien täyttölupien rajoittaminen vuoden 2025 osalta.	Huomioidaan täyttölupakäsittelyssä/Valmis.	
Toimistotarvikkeet	Toimistotarvikeostojen rajaaminen kaikissa yksiköissä vain täysin välttämättömiin.	Ohjeistus toimintayksikkötasolle/Valmis.	
Sanoma- ja aika-kauslehtitilaukset	Sanoma- ja aikakauslehtien tilaukset päätetään kaikista soten yksiköistä, nykyisiä sopimuksia ei jatketa.	Päätetään tilaukset/ Valmis (huomioiden tilausjaksot).	
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	Leasing-autojen käytön optimointi, käyttövelvoite ja yksityiskohtaiset ohjeet tulosityksiköille.	Ohjeistus jaettu vastuualueille, työntekijäkohtainen läpikäynti kesken/Kesken.	
	Teams- kokousten suosiminen lähikokousten sijaan.	Käytössä/Valmis.	
Lääkekustannukset	Lääkehävikin vähentäminen kaikissa tulosityksiköissä, joissa lääkahoitoa.	HUS Apteekin kanssa yhteistyön aloitettu tämän osalta/Kesken.	

3 Perhe- ja sosiaalipalvelut

Perhe- ja sosiaalipalvelut Familje- och socialtjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 1-3/2025	Ennuste Prognos 1-6/2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	9 762	12 376	11 109	6 141	55 %	11 842	11 965	108 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	3 771	7 139	5 585	3 860	69 %	7 467	7 471	134 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	3 021	2 540	1 654	724	44 %	1 458	1 449	88 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 147	1 215	1 495	728	49 %	1 550	1 384	93 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	1 824	1 482	2 375	828	35 %	1 367	1 661	70 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-110 749	-119 838	-112 585	-60 131	53 %	-116 753	-121 107	108 %
Henkilöstökulut - Personaltjänster	-38 384	-40 672	-44 568	-21 721	49 %	-47 750	-45 488	102 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-58 485	-61 193	-50 322	-29 016	58 %	-51 722	-58 757	117 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-1 245	-1 294	-1 352	-564	42 %	-1 296	-1 160	86 %
Avustukset - Bidrag	-7 023	-10 546	-9 793	-5 592	57 %	-9 384	-9 248	94 %
Muut toimintakulut - Övriga	-5 612	-6 133	-6 550	-3 238	49 %	-6 601	-6 455	99 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-100 986	-107 462	-101 476	-53 990	53 %	-104 911	-109 142	108 %

Perhe- ja sosiaalipalveluiden toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 7,7M€ talousarviota heikommallalla tasolla.

3.1 Lasten, nuorten ja perheiden palvelut

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma %	Ennuste	Ennuste %
Tjänster för barn, ungdomar och familjer	Bokslut	Bokslut	Budget	Utfall	Utfall %	Prognos	Prognos %
1 000 €	2023	2024	2025	1-6/2025	1-6/2025	2025	2025
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 322	1 665	345	302	87 %	617	179 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	121	635	74	266	361 %	567	769 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	13	20	18	5	29 %	7	40 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	871	1 004	0	29		38	
Muut tuotot - Övriga verksamhetsink	317	6	253	1	0 %	4	1 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-35 985	-38 227	-35 307	-17 531	50 %	-35 935	102 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-16 036	-15 798	-17 345	-8 160	47 %	-16 805	97 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-16 746	-19 103	-14 835	-7 808	53 %	-16 008	108 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - förmödenheter och varor	-280	-347	-257	-108	42 %	-222	86 %
Avustukset - Bidrag	-487	-433	-410	-175	43 %	-365	89 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-2 437	-2 545	-2 459	-1 281	52 %	-2 535	103 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-34 663	-36 562	-34 962	-17 230	49 %	-35 319	101 %

Henkilöstökulut. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikkö on pysymässä talousarviossa henkilöstömenojen osalta.

Palveluiden ostot. Tulosityksikössä on vuoden aikana tapahtunut systemaattisen johtamisen ja työntekijöiden ohjaamisen (ns. palkoryhmä) ansiosta merkittävää muutosta palveluiden ostoissa. Ostoja on saatu vähennettyä 4,5M€ verrattuna vastaavaan ajanjaksoon 2024. Ostoja pyritään edelleen vähentämään vuoden 2025 toisella puoliskolla muun muassa tehostamalla omaa toimintaa, jotta ylitystä ei tulisi lainkaan. Vaikutukset asiakkaisiin saattavat kuitenkin olla tuntuvia ennaltaehkäisevissä palveluissa ja ne voivat pidemmällä aikavälillä johtaa raskaampien toimenpiteiden tarpeisiin. Esimerkiksi lapsiperheiden kotipalvelun kriteerejä on tiukennettu ja tukijaksot ovat entistä lyhyempiä, mikä voi lisätä muun tuen tarvetta.

Lastensuojelun osalta laki velvoittaa tiettyyn henkilöstömitoitukseen (30 asiakasta/työntekijä) eikä henkilöstökuluja ole mahdollista juurikaan supistaa sosiaalityössä, koska ylimääräistä työvoimaa ei ole. Lastensuojelussa on omassa tuotannossa ainoastaan yksi laitosityksikkö, Alva-talo, joka on mitoitukseltaan perustason ympärivuorokautinen laitos. Alva-talon henkilöstökuiluissa on lievä ylityshukka, jonka suunta voidaan vielä todennäköisesti kääntää muun muassa työvuorosuunnittelun keinoin.

Lastensuojelun sijaishuollon ja laitoshuollon ylityshukka on ilmeinen, mikä johtuu asiakastarpeen kasvusta ja haastavuudesta. Perhehoidon ja tukisuhdetoiminnan kehittämisellä ja lisäämisellä voitaneen vähentää laitoshoidon kustannuksia tulevina vuosina, mutta tämän saavuttaminen edellyttää oman henkilöstön lisäresursointia ja nopeaa kehitystä on vaikea saada aikaan esimerkiksi loppuvuoden aikana.

3.1.1 Lasten, nuorten ja perheiden palveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet

Aluehallitus käsitteli 8.5.2025 ja 12.6.2025 kokouksissaan lisäsäästötoimenpiteitä, jotka koskivat lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikköä.

Säästötoimenpiteet lasten, nuorten ja perheiden tulosityksikössä (Aluehallitus 8.5.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Henkilöstökulut	Palkkakohdistukset tarkistettava (HPK)	Käynnissä HPK:n kanssa yhteistyössä/Kesken.	
Asiakaspalveluiden ostot	Koulupsykologien ostojen rajaaminen kilpailutettuihin tutkimusten ostoihin.	Ostot rajattu tutkimusten ostoihin ja 1 ruotsink. psykologi/Valmis.	
	Myöntämisperusteiden tiukentaminen mukaan lukien palvelun keston lyhentäminen sosiaalihuoltolain mukaisissa palveluissa.	Myöntämisperusteet lapsiperheiden kotipalvelun osalta ltk 14.5/Valmis.	
	Palvelun saatavuuden vähentäminen, ostopalvelujen keskeyttäminen määräajaksi.	Palvelun saatavuutta voi rajoittaa pääsääntöisesti vain ns. ehkäisevissä palveluissa. Erityispalveluita (lastensuojelu) määrittelee erityislainsäädäntö.	
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	Leasing-autojen hankinta km-korvausten tilalle. Ei ollut mukana investointisuunnitelmassa 2025.	Käytössä olevien leasing-autojen tehokas käyttö toteutuu.	
Säästötoimenpiteet lasten, nuorten ja perheiden tulosityksikössä (Aluehallitus 12.6.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Palvelusetelit	Lapsiperheiden kotipalvelun palvelusetelin rajaaminen 1.7.2025 alkaen.	Rajattu/Valmis.	
Asiakaspalveluiden ostot	Lapsiperheiden kotipalvelun palveluostojen rajaaminen.	Rajattu/Valmis.	

3.2 Vammaispalvelut

Vammaispalvelut Tjänster för personer med 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma % Utfall % 1-6/2025	Ennuste Prognos 2025	Ennuste % Prognos % 2025
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	7 090	8 362	7 692	3 749	49 %	7 898	103 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	3 621	5 695	5 214	2 809	54 %	5 996	115 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	2 094	1 343	521	159	31 %	326	63 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	10	18	2	52	2590 %	103	5170 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsink	1 365	1 306	1 955	729	37 %	1 473	75 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-55 252	-60 665	-54 968	-31 405	57 %	-62 052	113 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-16 598	-18 299	-18 341	-9 444	51 %	-19 894	108 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-30 670	-30 800	-26 034	-15 780	61 %	-31 756	122 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-524	-431	-523	-182	35 %	-376	72 %
Avustukset - Bidrag	-5 300	-8 853	-7 705	-4 837	63 %	-7 706	100 %
Muut toimintakulut - Övriga	-2 161	-2 282	-2 365	-1 162	49 %	-2 319	98 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-48 162	-52 304	-47 276	-27 656	58 %	-54 153	115 %

Henkilöstökulut

Vammaispalvelujen henkilöstökuluissa on ylitysuhka, joka johtuu erityisesti asumispalvelujen sijaiskuluista. Vammaispalveluissa henkilöstövuokraukseen ei varattu lainkaan määrärahaa 2025 talousarviossa. Asumispalvelut ylittävät siis talousarvion tällä menokohdalla, vaikka ovatkin onnistuneet puolittamaan henkilöstövuokrauksen määrän. Henkilöstökulujen ylittyminen selittyy sijaiskuluilla asumispalveluissa, jotka ovat ympärivuorokautisia yksiköitä ja vaativan asiakaskunnan vuoksi eivät voi toimia vajaalla miehityksellä. Vakinaisella henkilöstöllä on sairaalomia, vuosilomia ja koulutuksia, joiden ajaksi tarvitaan korvaavaa henkilöstöä. Asiakkaiden ja henkilöstön turvallisuus asumisyksiköissä on taattava kaikkina vuorokauden aikoina.

Palvelujen ostot

Vammaispalveluiden suurin ylitys on tulossa palvelujen ostoista, joka kattaa asumisen palvelut ostoina sekä vammaispalvelulain mukaisten palvelujen oston asiakkaille. Vammaispalveluissa omaa tuotantoa muissa kuin asumispalveluissa on erittäin vähän.

Valtiovarainministeriön muutostuen yksikkökustannusvertailussa omien asumispalvelujen kustannukset osoittautuivat korkeaksi. On osoittautunut, että toimitetuissa tiedoissa on ollut puutteellisuuksia, mikä osittain selittää myös asumispalvelujen hintoja. Säästöjen realisoituminen on haasteellista, koska asiakkaiden lakisäänteiset ja subjektiiviset oikeudet jättävät vain vähän liikkumavaraa. Asumispalveluissa on kehitysvammaisten asiakkaiden koteja, joissa asutaan pitkään, usein koko elämän ajan. Nopeita muutoksia asumispalveluissa ei tässä asiakaskunnassa saada toteutettua. Hinnankorotukset asumisen ostopalveluissa ovat olleet tuntuja. Asumisen tuen kilpailutus on saatu valmiiksi kesällä 2025, mikä tuo ennakoitavuutta hintojen kehitykselle. Ostopalvelujen hintojen nopea nousu vammaispalveluissa on huomattu valtakunnallisesti ja edellyttää yhteistä tarkastelua muiden hyvinvointialueiden kanssa.

Huomattavaa on, että vammaispalvelujen budjetointi on ollut virheellinen (noin -4,5M€) sekä vuoden 2024 että vuoden 2025 osalta. Vammaispalvelujen talousarvio vuodelle 2023 oli 800 000 € suurempi kuin vuoden 2025 talousarvio.

Toukokuussa 2025 tehtiin sisäinen siirto terveystalouksista, jolloin kaikki kehitysvammapsykiatriasta (HUS) tuleva, kehykseen kuulumaton laskutus siirrettiin vammaispalvelujen kustannuksiin. Tällä ennustetaan olevan noin 0,6–1 M€ vaikutus vammaispalvelujen talouteen kuluvana vuonna.

Vammaispalveluissa on käynnissä useita toiminnan kehittämiseen ja tehostamiseen tähtääviä toimenpiteitä.

- Vammaispalvelujen tietopohjan vahvistaminen: Asumispalvelujen kustannuksia on vertailtu VM:n ja THL:n toimesta vuoden 2022 ja 2023 luvuilla. Toimitetut tiedot ovat Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta olleet virheellisiä ja sisältäneet vain ostopalveluvuorokaudet. Oman palvelutuotannon vuorokaudet ovat puuttuneet tehdyistä vertailuista (noin 85 000 hoitovuorokautta/vuosi). Datat varmistaminen on käynnissä.
- Vammaispalvelujen tuotantotapa-analyysi on tehty vuoden 2024 luvuilla: oman palvelutuotannon yksikkökustannukset on selvitetty ja vertailu ostopalvelun yksikkökustannuksiin mahdollistuu.
- Vammaispalvelujen tuotteistaminen on käynnissä: Entisen Kärkulan ja Etevan yksiköiden palvelut yhdenmukaistetaan ja samalla kustannuslaskenta yhtenäistetään. Asiakkaiden palveluluokitukset voidaan arvioida tuotteistusprojektin jälkeen. Parantaa myös vertailumahdollisuuksia ostopalveluihin. Asiakashinnat tuodaan päätöksentekoon syksyn 2025 aikana.
- Vammaispalvelujen sopimusvalvonnan tehostaminen ja kilpailutukset: Asumisen tuen kilpailutus on valmistunut toukokuussa 2025. Henkilökohtaisen avun, kuljetusten ja lyhytaikaisen huolenpidon kilpailutukset ovat käynnistymässä/ käynnistyneet.

3.2.1 Vammaispalveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet

Aluehallitus käsitteli 8.5.2025 ja 12.6.2025 kokouksissaan lisäsäästötoimenpiteitä, jotka koskivat vammaispalveluiden tulosityksikköä.

Säästötoimenpiteet vammaispalveluiden tulosityksikössä (Aluehallitus 8.5.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Henkilöstökulut	Palveluiden tuotteistus ja tuotelaskutus muilta hyvinvointialueilta.	Tuotteistus on valmistumassa syksyn 2025 aikana/Kesken.	
Asiakaspalveluiden ostot	Myöntämisperusteiden tiukentaminen (henkilökohtainen apu jo tiukennettu).	Valmis.	
	Voimassa olevien asiakaspäätösten läpikäynti.	Asiakastasolla päätökset läpikäyty/Valmis (siirtymäaika 3 v. uuden lain voimaan tulosta).	

	Palvelutarpeen arvioinnin osaan kehittäminen, myönnetyn palvelun suunnitelmallisuuden seuraaminen, RAI:n hyödyntäminen. Kilpailutukset: asumisen tuki, erityisen osallisuuden tuki, esteettömän asumisen tuki, kuljetuspalvelut. Oman palvelutuotannon tehostaminen alueellisen yhdenmukais- tamisen kautta.	- RAI-CHA otettu vammaispalveluissa käyttöön/Valmis. - Osa kilpailutuksista valmiina, osa käynnissä/Kesken. - Yksikkökohtaiset toimintamallit on yhtenäistetty/Valmis.	
Muut palvelusetelit	Määrärahasidonnaisten palvelusetelien myöntämisen rajaus.	Myöntäminen rajattu/Valmis.	
Toimistopalvelut	Kuljetusoperaattorin käytöstä koostuvat kustannukset jaetaan käyttävien yksiköiden välillä.	Kustannukset jyvitetty kaikkiin operaattoria käyttäviin yksiköihin/Valmis.	
Työvoiman vuokraus	Työvuorosuunnittelu läpikäydään esihenkilöiden kanssa, oman työvoiman käyttö optimoidaan.	Yksikkötasolla läpikäynti on aloitettu/Kesken.	
	Henkilöstömitoituksen vertailu hyvinvointialueiden välillä vaativuudeltaan samankaltaisissa yksiköissä.		
	Sijaispoolin laajennus vammaispalveluihin.	Edetään sijaispoolin suunnitelman mukaisesti, vammaispalvelut mukaan 2025–2026/Kesken.	
Muut avustukset kotitalouksille	Kuljetuspalveluiden osaamisen keskittäminen.	Kuljetuspalveluiden koordinointi keskitetty/Valmis.	
Säästötoimenpiteet vammaispalveluiden tulosityksikössä (Aluehallitus 12.6.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Omaishoidon tuki	Uusia omaishoidon asiakkaita ei oteta 1.7.2025 alkaen.	- Uusia asiakkuuksia ei 1.7.2025 jälkeen. Kielteisiä päätöksiä tehty n. 10. - Saattaa lisätä raskaampien palveluiden tarvetta.	

3.3 Työikäisten sosiaalipalvelut

Työikäisten palvelut	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Talousarvio	Toteuma	Toteuma %	Ennuste	Ennuste %
Tjänster för personer i arbetsför ålder	Bokslut	Bokslut	Budget	Utfall	Utfall %	Prognos	Prognos %
1 000 €	2023	2024	2025	1-6/2025	1-6/2025	2025	2025
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 351	2 350	3 071	2 090	68 %	3 450	112 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	30	809	297	785	265 %	908	306 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	914	1 177	1 115	559	50 %	1 115	100 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	266	194	1 493	647	43 %	1 242	83 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsink	141	171	167	98	59 %	185	111 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-19 213	-20 688	-22 140	-11 121	50 %	-23 027	104 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-5 595	-6 401	-8 753	-4 063	46 %	-8 640	99 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-10 930	-11 213	-9 426	-5 415	57 %	-11 059	117 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-442	-516	-572	-274	48 %	-562	98 %
Avustukset - Bidrag	-1 235	-1 260	-1 678	-580	35 %	-1 176	70 %
Muut toimintakulut - Övriga	-1 011	-1 297	-1 711	-790	46 %	-1 591	93 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-17 862	-18 338	-19 068	-9 031	47 %	-19 577	103 %

Työikäisten sosiaalipalveluissa henkilöstökulut eivät ole ylittämässä talousarviota.

Palveluiden ostot

Työikäisten palveluissa talousarvio ylittyyne palvelujen ostoissa noin 1,6 M€.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluissa hintataso on noussut vuonna 2024 noin 10 % ja viimeisimmät hinnankorotukset tulivat voimaan 1.5.2025. Hinnankorotuksia ei huomioitu riittävästi talousarviota laadittaessa. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalveluissa on yli 300 asiakasta ja palvelut toteutetaan pääosin ostopalveluina kilpailutetuilta palveluntuottajilta. Loppuvuoden aikana kriteerejä tarkastellaan kriittisesti ja asiakkaiden palvelutarvetta arvioidaan säännöllisesti, jotta voidaan tarjota kevyempää tukea heille, joiden vointi sen sallii. Ainoa merkityksellinen säästökeino tulosityksikössä on hillitä kustannuksia asumispalvelujen ostoissa.

Tavoitteena työikäisten palveluissa on kehittää ja tehostaa omia kuntouttavia palveluita siten, että kalliiden laitospalvelujen hankinta voidaan minimoida. Alkuvuonna 2025 aloitettiin muun muassa avopäihdekuntoutus, josta on saatu onnistumisia ja sitä halutaan jatkaa. Myös sosiaalista kuntoutusta kehittämällä voidaan aktivoida asiakkaita ja palauttaa heikentyntä toimintakykyä. Säästöjä toiminnan kehittäminen tuo pidemmällä aikavälillä.

4 Yhteiset Terveyspalvelut

Yhteiset terveyspalvelut Gemensamma hälsövärdstjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteutuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	6 230	7 102	7 391	3 783	51 %	7 870	106 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	570	1 142	572	472	83 %	606	106 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	5 571	5 954	6 819	3 291	48 %	7 252	106 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	90	6	0	18	5910 %	11	3600 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	0	0	2	-	2	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-66 623	-70 174	-64 664	-34 992	54 %	-67 704	105 %
Henkilöstökulut - Personaltgifter	-29 796	-30 989	-37 568	-18 102	48 %	-35 847	95 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-25 256	-26 691	-15 615	-9 897	63 %	-18 339	117 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-7 062	-7 446	-6 332	-4 309	68 %	-8 294	131 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-4 508	-5 048	-5 149	-2 683	52 %	-5 225	101 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-60 392	-63 072	-57 273	-31 208	54 %	-59 833	104 %

Yhteisten terveyspalveluiden toimintakatteen ennustetaan toteutuvat 2,6M€ talousarviota heikommallalla tasolla.

Terveyspalveluiden kehys on vuodelle 2025 ollut erittäin tiukka, sillä se on kuusi miljoonaa vähemmän kuin vuoden 2024 tilinpäätös. Kehys on sisältänyt myös 1.1.2025 HUS:lta siirtyneen palliatiivisen keskuksen budjetoinnin, mikä on entisestään tiukentanut terveyspalveluiden talousarviota.

4.1 Terveysasemapalvelut

Terveysasemapalvelut Hälsostationstjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 462	1 839	1 942	903	47 %	1 937	100 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	360	757	429	311	73 %	424	99 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	1 016	1 082	1 513	589	39 %	1 513	100 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	86	0	0	4	1176 %	0	0 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-29 925	-31 431	-25 988	-14 740	57 %	-28 583	110 %
Henkilöstökulut - Personaltgifter	-11 218	-11 179	-13 778	-6 382	46 %	-12 711	92 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-12 663	-13 742	-6 714	-4 470	67 %	-8 258	123 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-4 573	-4 908	-3 921	-3 040	78 %	-5 941	152 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-1 472	-1 601	-1 575	-849	54 %	-1 673	106 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-28 464	-29 592	-24 046	-13 836	58 %	-26 646	111 %

Terveysasemapalveluiden toimintakulut kasvoivat 2023–2024 5,3 %, kun 2024–2025 toimintakulut ovat vähentyneet -9,1 %.

Henkilöstökulut ovat ennusteen mukaan alittumassa, vaikka terveysasemille on saatu rekrytoitua omaa henkilöstöä aiempaa paremmin.

Vuokratyövoiman käyttö on vähentynyt terveysasemilla merkittävästi (-65 %) verrattaessa vuoden 2025 ennustetta vuoden 2024 toteumaan. Vuokratyövoiman käyttö kuitenkin ylittää talousarvion määrärahan, sillä vuokratyövoimaa tarvitaan edelleen lääkäriresurssien

varmistamiseksi. Jos huomioidaan henkilöstökuluissa syntyneet säästöt ei kokonaisuudessaan ole tulossa ylitystä.

Kustannuksia on onnistuttu vähentämään seuraavin toimenpitein:

- Vuokratyövoimaa on käytetty vain sen verran kuin talousarvioon on varattu määrärahaa ja mitä henkilöstökuluista on säästynyt.
- Vuokralääkärikilpailutuksen mukaiset uudet sopimukset on otettu käyttöön, ja ne ovat laskeneet tuntihintaa noin 30 %:lla.
- Vuokratyövoiman käyttöön ja tilaukseen laadittu selkeät ohjeet
- Palveluverkkoselvityksen päätöksen mukaisten kiertävien palveluiden aloittamisen myötä on pystytty luopumaan kokonaan vuokrahoitajien käytöstä.
- Osana palveluverkkoselvitystä on Askolan kiirevastaanotto keskitetty Porvoon sosiaali- ja terveysasemalle.

Vuokratyövoiman käyttöä rajoitetaan edelleen yllä olevin toimenpitein loppuvuonna 2025. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta keskittää koko alueen kiirevastaanotto tiettyyn toimipisteeseen määräajaksi loppuvuonna.

Vuokratyövoiman käytön vähentäminen on hoitoon pääsyn näkökulmasta riski, mutta toistaiseksi hoitotakuussa on onnistuttu pääosin pysymään. Ainoastaan alle 23-vuotiaiden hoitotakuun saavuttamisessa ollut haastetta. Lisäksi niukat resurssit ovat näkyneet ajoittain kiireettömien puheluihin vastaamisen ruuhkautumisena.

4.1.1 Terveysasemapalveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet

Aluehallitus käsitteli 8.5.2025 ja 12.6.2025 kokouksissaan lisäsäästötoimenpiteitä, jotka koskivat terveysasemapalveluiden tulosityksikköä.

Säästötoimenpiteet terveysasemapalveluiden tulosityksikössä (Aluehallitus 8.5.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Asiakaspalveluiden ostot	Maksusitoumusten kriteereiden tiukentaminen.	• Kuulotutkimukset otettu omaksi toiminnaksi/Valmis. • Muiden ostopalvelututkimusten ostamista toiselta toimittajalta/Kesken.	
Työvoiman vuokraus	Vuokralääkäreiden käytön vähentäminen itäisellä ja keskisellä alueella.	• Itäisellä ja keskisellä alueella vuokratyövoiman käyttö vähentynyt 65 %/Valmis.	
	Alueellinen yhtenäistäminen lääkäreiden potilasajojen pituuksien osalta.	• Vastaanottoajat yhtenäistetty/Valmis.	

	Alueellinen yhtenäistäminen potilaiden tavoitemääristä/ työpäivä erikseen kaikilla ammattiryhmillä.	Lääkäreiden osalta asiakasmäärät terveysasemittain selvitetty/Kesken.	
Laboratorio-kustannukset	Pika-streptotestauksen käyttöönotto itäisellä ja läntisellä alueella.	Käyttöön otettu/Valmis.	
	Henkilöstökoulutus lääkäreille ja hoitajille päällekkäisten laboratoriokokeiden poistamiseksi.	Koulutus järjestetty/Valmis.	
Maksuttomat hoitotarvikkeet	Selvitetään varastonhallintajärjestelmän käyttöönottomahdollisuudet.	Varastonhallintajärjestelmän käyttöönotto edellyttää kilpailutusta/Kesken.	
	Uudenmaan alueen yhtenäisten jake-lukriteereiden tiukentaminen.	Uudenmaan tasoinen työryhmä edistää/Kesken.	
Säästötoimenpiteet terveysasemapaalveluiden tulosityksikössä (Aluehallitus 12.6.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Toimintojen keskittäminen ja kehittäminen	Koko alueen kiirevastaanotto toiminnan (ambulanssit ja tarkkailua vaativat) keskittäminen keskiselle alueelle.	Suunnittelu toimenpiteestä on käynnissä.	
	Omatimimallin selkeyttämien puolikiireellisten asiakkaiden osalta	Terveysasemakohtaisesti läpikäydään puolikiireellisten asiakkaiden ohjaus/ Käynnissä.	
	Puhelimitse tapahtuvan hoidon tarpeen arvion keskittäminen osittain, esim. Askola-Porvoo/Loviisa yhdistäminen. Laajempi keskittäminen mahdollista yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän käyttöönoton myötä.	Askolan ja Loviisan puhelimitse tapahtuva hoidon tarpeen arviointi yhdistetty/Valmis.	
Hoitotarvikevarastot	Hoitotarvikkeiden tilauksia rajoitetaan loppuvuoden osalta.	Ohjeistus tulosityksikköön annettu.	
Lähdevesipalvelu	Lähdevesipalvelun irtisanominen kesken ja läntisen alueen terveyskeskuksista.	Sopimukset on irtisanottu huomioiden irtisanomisaajat/Valmis.	

4.2 Terveyskeskussairaalapalvelut

Terveyskeskussairaalapalvelut Hälsövärdscentralsjukhusjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 389	1 632	1 289	878	68 %	1 774	138 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	6	51	4	9	226 %	1	25 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	1 383	1 578	1 285	855	67 %	1 761	137 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	0	3	0	13	0 %	11	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-17 514	-18 801	-18 756	-10 007	53 %	-19 393	103 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-7 790	-7 910	-9 922	-5 545	56 %	-10 774	109 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-7 433	-8 523	-6 148	-3 077	50 %	-5 866	95 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-886	-850	-1 033	-466	45 %	-956	93 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-1 406	-1 517	-1 653	-918	56 %	-1 797	109 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-16 125	-17 169	-17 467	-9 129	52 %	-17 619	101 %

Osastojen käyttöasteet ovat pysyneet edelleen korkeina. Tämä näkyy mm siinä, että **toimintatuottoja** ennustetaan tulevan enemmän kuin talousarviossa vaikka tällä hetkellä hyvinvointialueella haasteita palliatiivisen keskuksen laskutuksen kanssa. Palliatiivinen keskus siirtyi terveyskeskussairaalapalveluiden tulosityksikköön HUS:sta 1.1.2025.

Henkilöstökulut ovat ennusteen mukaan ylittymässä. Palliatiivisen keskuksen henkilöstön palkoissa on ollut epäselvyyksiä muun muassa lomapalkkavelkaa (arvio 200 000 euroa) ei ole vielä laskutettu HPK:n toimesta HUS:lta.

Palvelujen ostot ovat ennusteen mukaan jäämässä arvioitua matalimmiksi, siitäkin huolimatta, että työvoimaa on edelleen jouduttu vuokraamaan yhdellä osastolla. **Vuokratyövoiman käyttö** on vähentynyt myös terveysasemapalveluissa merkittävästi (-62 %) verrattaessa vuoden 2025 ennustetta vuoden 2024 toteumaan.

Kustannuksia on onnistuttu vähentämään seuraavin toimenpitein:

- Vuokratyövoimaa on käytetty vain sen verran kuin talousarvioon on varattu määrärahaa ja mitä henkilöstökuluista on säästynyt.
- Vuokrahenkilökunnan kilpailutuksen mukaiset uudet sopimukset on otettu käyttöön, ja ne ovat laskeneet tuntihintoja.
- Vastuulääkäripalvelut on kilpailutettu ja niiden hintataso on laskenut kesäkuusta lähtien.
- Vuokratyövoiman käyttöön on laadittu selkeät ohjeet.
- Siirtoviivemaksuja on alkuvuoden jälkeen tullut kohtuullisesti. Osastolla asumisyksikön paikkaa odottavien määrä on ollut kohtuullinen sen jälkeen, kun Sateenkaaren yksiköstä tehtiin arviointi- ja kuntoutusyksikkö ja odottajia on voitu siirtää sinne lyhytaikaispaikoille.
- Uusilla toimintatavoilla ja kotiutushoitajien työajan lisäyksellä on saatu nopeutettua potilaiden turvallista kotiutumista osastoilta.
- Osaston 1 sulkemisella tavoitellut säästöt on saavutettu ja jopa ylitetty.

Vuokratyövoiman käyttöä rajoitetaan edelleen yllä olevin toimenpitein loppuvuonna 2025. Lisäksi hyödynnetään hyvinvointialueen sijaispoolia, jonka toivotaan vähentävän ulkopuolisen

työvoiman tarvetta. Tarvittaessa osastopaikkoja vähennetään määräaikaista budjetin riittävyyden varmistamiseksi.

Liikkuvassa sairaalassa valmistellaan hoivayksiköiden ja kotihoidon virka-ajan ulkopuolista konsultaatiomallia, joka mahdollistaisi luopumisen palvelun ostosta. Talousarviossa pysymistä arvioidaan auttavan myös HUS:n kanssa yhteisen potilassiirtojärjestelmän (UOMA) käyttöönoton sekä vainajasiirtoon käyttöönotettavan logistiikkaohjelman.

4.2.1 Terveyskeskussairaalapalveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet

Aluehallitus käsitteli 8.5.2025 ja 12.6.2025 kokouksissaan lisäsäästötoimenpiteitä, jotka koskivat terveyskeskussairaalapalveluiden tulosityksikköä.

Säästötoimenpiteet terveyskeskussairaalapalveluiden tulosityksikössä (Aluehallitus 8.5.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Asiakaspalveluiden ostot	Oman virka-ajan ulkopuolisen konsultaatiotoiminnan kehittäminen ja ottaminen omaksi toiminnaksi.	Osastojen osalta toimenpide on valmis, ikääntyneiden ympärk palveluiden ja kotihoidon osalta käyttöönotto 2026/ Kesken.	
Työvoiman vuokraus	Sijaispoolin käyttöönotto vähentää vuokratyövoiman käyttöä.	- Sijaispooli vähentänyt lyhytaikaisten sijaisten vuokraustarvetta. - Laajentamisen jälkeen saadaan täysimittaiseen käyttöön/ Kesken.	
	Osastopaikkojen määräaikainen sulkeminen, jos työvoimavuokrauksen määrärahat eivät riitä.	Määrärahan riittävyyttä seurataan säännöllisesti.	
Säästötoimenpiteet terveyskeskussairaalapalveluiden tulosityksikössä (Aluehallitus 12.6.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Digitaaliset järjestelmät	ESH-PTH yhteisen Uoma-järjestelmän käyttöönotto, tavoitteena siirtolähetteen väheneminen osastoille.	Sopimus tehty, käyttöönotto tulossa/Kesken.	
	Vainajalogistiikan sujuvoittamiseen liittyvän järjestelmän käyttöönotto.	Sopimuksen teko vielä ICT puolella kesken.	
Hoitotarvikevarastot	Hoitotarviketilauksia rajoitetaan loppuvuoden osalta.	Osastot saaneet ohjeet asiasta.	

		Varaston tuotteista ja määristä tehty lisätaut/Valmis.	
--	--	--	--

4.3 Suun terveydenhuolto

Suun terveydenhuolto Munhålsvård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	3 174	3 318	3 895	1 831	47 %	3 850	99 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	123	172	50	82	166 %	50	100 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	3 049	3 145	3 846	1 749	45 %	3 800	99 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1	0	0	0	0 %	0	0 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	0	0	0	0 %	0	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-11 514	-11 456	-11 440	-5 689	50 %	-11 368	99 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-6 787	-7 398	-8 642	-3 707	43 %	-7 276	84 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-3 380	-2 551	-1 393	-1 329	95 %	-2 785	200 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-594	-541	-563	-247	44 %	-507	90 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-753	-966	-841	-405	48 %	-800	95 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-8 341	-8 138	-7 544	-3 858	51 %	-7 518	100 %

Suun terveydenhuollon tuloksikkö ei ole ennusteen perusteella ylittämässä talousarviota. Palveluverkkoselvityksen yhteydessä tehty pienten toimipisteiden keskittäminen isompiin yksiköihin ja organisaatiomuutoksen myötä tehty uusi aluejako ovat auttaneet talousarviossa pysymisessä. Osassa aluetta joudutaan kuitenkin edelleen turvautumaan vuokrahammaslääkäriostoihin, mutta vuokratyövoiman kilpailutus on laskenut tuntihintoja.

Niukoilla resursseilla toimiminen tuo hoitotakuussa pysymiseen haastetta, mutta oikomishoitoa lukuun ottamatta hoitotakuissa on pääosin pysytty. Suun terveydenhuollossa selvitetään edelleen Söderkullan suun terveydenhuollon yksikön siirtämistä Nikkilän sosiaali- ja terveysasemalle.

4.4 Lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut

Lääkinnällisen kuntoutuksen palvelut Medicinsk rehabilitering 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	206	314	265	171	53 %	309	10 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	80	162	89	70	62 %	131	0 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	123	149	176	99	52 %	178	13 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	2	3	0	2	0 %	0	-
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	0	0	0	53 %	0	0 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-7 162	-8 078	-8 043	-4 315	53 %	-7 930	21 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-3 723	-4 209	-4 908	-2 300	50 %	-4 796	24 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-1 650	-1 834	-1 314	-997	58 %	-1 386	17 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-999	-1 146	-816	-553	20 %	-888	51 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-790	-889	-1 006	-465	54 %	-860	21 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-6 956	-7 764	-7 778	-4 144	53 %	-7 620	24 %

Lääkinnällisen kuntoutuksen tulosityksikkö ei ole ennusteen perusteella ylittämässä talousarviota.

Tulosityksikössä on lisätty etäkuntoutusmuotoja ja digihoitopolkujen käyttöä. Lasten toimintaterapeuttien työnkuvaa on selkeytetty hoidon porrastusta hyväksikäyttäen. Osastokuntoutuksessa on osastoprofiloinnin myötä lisätty toimintaterapeutin työpanosta kuntoutusosastolle. Yhteistyöpajoja ikääntyneiden palveluiden arviointitiimin kanssa pidetty toiminnan kehittämiseksi.

Tulosityksikössä on käynnistynyt apuvälinetoiminnan keskittäminen. Apuvälinetilaukset yrityksiltä on nyt keskitetty Apuvälinekeskukseen käytäntöjen yhtenäistämiseksi. Lääkinnällisen kuntoutuksen palveluissa valmistellaan useampaa eri kilpailutuksen käynnistämistä.

5 Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palvelut Tjänster för äldre 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteutuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	17 486	19 652	18 519	9 864	53 %	19 952	108 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	2 179	2 173	1 230	761	62 %	1 563	127 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	12 280	14 146	14 057	7 374	52 %	15 016	107 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	14	38	0	22	-	54	-
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	3 013	3 295	3 232	1 706	53 %	3 320	103 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-93 549	-100 337	-92 103	-48 548	53 %	-96 496	105 %
Henkilöstökulut - Personaltgifter	-42 153	-43 917	-45 380	-22 835	50 %	-46 356	102 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-38 683	-42 496	-33 781	-19 434	58 %	-37 999	112 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-1 911	-1 778	-1 866	-369	20 %	-758	41 %
Avustukset - Bidrag	-2 737	-3 149	-2 521	-1 327	53 %	-2 521	100 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-8 065	-8 997	-8 555	-4 583	54 %	-8 862	104 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-76 063	-80 684	-73 584	-38 684	53 %	-76 544	104 %

Ikääntyneiden palveluiden toimintakate ennustetaan toteutuvan 3,0M€ talousarviota heikommallalla tasolla.

Vuoden 2025 talousarvio on 7,1 M€ pienempi kuin vuoden 2024 tilinpäätös ja 2,5 M€ pienempi kuin 2023 tilinpäätös.

5.1 Kotona asumista tukevat palvelut

Kotona asumista tukevat palvelut Tjänster för boende hemma 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	1 256	1 287	1 235	724	59 %	1 256	102 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	1 187	1 175	1 005	587	58 %	926	92 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	68	112	230	137	59 %	330	143 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-6 362	-7 353	-8 085	-3 580	44 %	-7 897	98 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-1 357	-1 757	-3 515	-1 369	39 %	-3 820	109 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-2 057	-2 193	-1 787	-768	43 %	-1 368	77 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-9	-4	-5	-2	42 %	-2	34 %
Avustukset - Bidrag	-2 736	-3 149	-2 521	-1 327	53 %	-2 521	100 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-202	-251	-256	-113	44 %	-186	73 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-5 107	-6 066	-6 850	-2 856	42 %	-6 641	97 %

Ennusteen mukaan kotona asumista tukevien palveluiden toimintakate toteutuu budjetoitua paremmin.

Henkilöstökulut ylittyvät jonkin verran, mutta palveluiden ostot jäävät budjetoitua alemmalle tasolle.

Ennusteessa on huomioitu, että omaishoidontuen palkkioihin varattu määräraha ei ylity. Uusia omaishoidon sopimuksia ei ole tehty 1.7.2025 alkaen, mutta nykyisten asiakkuuksien palkkioluokkien mahdolliset korotukset matalammasta korkeampaan loppuvuoden aikana voivat vaikuttaa omaishoidontuen määrärahan riittävyys.

Alueellinen sijaispooli aloitti toimintansa toukokuussa 2025, kun aiemmat varahenkilöstöresurssit yhdistettiin yhdeksi alueelliseksi kokonaisuudeksi. Poolin tavoitteena on tarjota vakituista henkilöstöä lyhytaikaisiin sijaistarpeisiin kotihoitoon, asumispalveluihin sekä terveyskeskuksen osastoille ja tulevaisuudessa myös vammaispalveluiden yksiköihin. Tällä pyritään vähentämään ulkopuolisen vuokratyövoiman käyttöä ja siihen liittyviä kustannuksia.

5.1.1 Kotona asumista tukevia palveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet

Aluehallitus käsitteli 8.5.2025 ja 12.6.2025 kokouksissaan lisäsäästötoimenpiteitä, jotka koskivat kotona asumista tukevien palveluiden tulosityksikköä.

Säästötoimenpiteet kotona asumista tukevien palveluiden tulosityksiköissä (Aluehallitus 8.5.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Omaishoidon tuki	Omaishoidontuen asiakkuuksien rajoittaminen 1.7.2025 alkaen.	Uusia asiakkuuksia ei 1.7.2025 jälkeen. Kielteisiä päätöksiä tehty alle 10.	

		Saattaa lisätä raskaimpien palveluiden tarvetta,	
Muut palvelusetelit	Määrärahasidonnaisten tukien myöntämisen rajaaminen 1.7.2025 alkaen.	Kotihoidon palvelusetelin asiakkuuksien rajaaminen 10.9.2025 alkaen.	
Työvoiman vuokraus	Sijaispoolin käyttöönotto vähentää vuokratyönvoiman käyttöä lyhytaikaisten sijaisten osalta.	Sijaispoolin henkilöstöä käytetään lyhytaikaisiin poissaoloihin.	
Säästötoimenpiteet kotona asumista tukevien palveluiden tulosityksiköissä (Aluehallitus 12.6.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Asunnonmuutostyöt	Pienimuotoisia asunnonmuutostöitä ei myönnetä.	Ohjeistus tulosityksiköön/Valmis.	
Koulutusmäärärahat	Koulutusmäärärahan vähentäminen.	Käytössä/Valmis. Ei vaikutusta operatiiviseen toimintaan. Määrärahat riittävät.	
Työnohjauksen määrärahat	Työnohjauksen määrärahojen vähentäminen.	Käytössä/Valmis. Ei vaikutusta operatiiviseen toimintaan. Määrärahat riittävät, mikäli ei akuuttia tarvetta ilmene.	

5.2 Kotihoidon palvelut

Kotihoitopalvelut Hemvårdstjänster 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	3 201	3 549	3 404	1 584	47 %	3 395	100 %
Myyntituotot - Försäljninginkomster	175	183	0	10	-	17	-
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	3 019	3 362	3 404	1 568	46 %	3 359	99 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	7	2	0	5	1728 %	14	4800 %
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	0	2	0	1	0 %	5	-
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-22 248	-23 002	-21 967	-10 410	47 %	-20 968	95 %
Henkilöstökulut - Personalkostnader	-13 243	-13 438	-15 326	-6 488	42 %	-13 492	88 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-7 629	-7 794	-5 020	-3 093	62 %	-5 951	119 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-786	-735	-834	-152	18 %	-324	39 %
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-590	-1 035	-787	-677	86 %	-1 202	153 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-19 048	-19 453	-18 562	-8 826	48 %	-17 573	95 %

Ennusteen mukaan kotihoitopalveluiden toimintakate toteutuu budjetoitua paremmin. Henkilöstökulut ennustetaan jäävän budjetoitua alemmalle tasolle. Palveluiden ostot ylittyvät jonkin verran, mutta henkilöstökulujen alitus kompensoi ylitystä. Suurimmat ylitykset palveluiden ostoissa tulevat työvoiman vuokrauksesta ja asiakaspalveluiden ostoista.

Asiakaspalveluiden ostoja on hankittu resurssipuutosten vuoksi. Ostopalveluiden hankintaa on vähennetty vuoden aikana ja tavoitteena on luopua ostopalveluiden hankinnasta loppuvuoteen mennessä.

Vuonna 2025 työvoiman vuokraamisesta aiheutuvat kustannukset ovat ennusteen mukaan 32 % pienemmät kuin vuonna 2024. Kustannuksia on onnistuttu vähentämään seuraavin toimenpitein:

- hyödyntämällä hyvinvointialueen sijaispoolia, mikä on vähentänyt ulkopuolisen työvoiman tarvetta,
- laadittujen selkeiden ohjeiden avulla, jotka ohjaavat vuokratyövoiman käyttöä,
- käyttöä seuraavan raportoinnin avulla, joka tukee päätöksentekoa ja kustannusten hallintaa,
- määrittelemällä vuorokohtaiset henkilöstömitoitukset, jotka varmistavat resurssien tehokkaan käytön.

Vuokratyövoiman käyttöä rajoitetaan edelleen yllä olevin toimenpitein ja on oletettavaa, että loppuvuoden aikana kuukausittainen vuokratyövoiman käytön kustannus pienenee.

Kotihoidon rekrytointitilanne on parantunut vuoden 2025 aikana ja avoimien toimien määrä on ollut laskussa. Henkilöstön määrä suhteessa asiakkaiden suunniteltuihin palvelutunteihin ei kuitenkaan ole ollut riittävä ja henkilöstöä on siirretty alueiden välillä vastaamaan palvelutarpeita.

Palvelurakenteen keventäminen asettaa haasteita kotihoidolle. Vuoden 2026 henkilöstösuunnitelmaan on esitetty lisähenkilöstön tarve, jotta palvelut voidaan tuottaa suunnitellusti ja riittävällä laadulla.

Kotihoitoon ollaan myös ottamassa käyttöön resurssityökalu, jonka avulla pystytään tarkemmin määrittelemään henkilöstöresurssien tarve suhteessa asiakkaiden palvelutarpeeseen.

5.2.1 Kotihoidon palveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet

Aluehallitus käsitteli 8.5.2025 ja 12.6.2025 kokouksissaan lisäsäästötoimenpiteitä, jotka koskivat kotihoidon palveluiden tulosityksikköä.

Säästötoimenpiteet kotihoidon tulosityksiköissä (Aluehallitus 8.5.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Muut palvelusetelit	Määrärahasidonnaisten tukien myöntämisen rajaaminen 1.7.2025 alkaen.	• Uusia kotihoidon palveluseteliasiakkaita ei oteta ajalla 10.9-31.12.2025. • Päätöksellä on vaikutusta asiakkaiden valinnanvapauteen, mutta tarvittavat palvelut tuotetaan hyvinvointialueen kotihoidosta. • Päätös lisää kotihoidon asiakkaiden määrää ja sitä myöden painetta kotihoitoon.	

Asiakaspalveluiden ostot	Ostopalvelun siirtäminen omaksi tuotannoksi.	80 % ostopalveluista siirretty omaksi toiminnaksi ja 2026 alkuvuoden aikana tavoitteena siirtää loput ostopalvelut omaan toimintaan. - Tämä vähentää ostopalveluiden kustannuksia, mutta saattaa lisätä työvoiman ostoa, mikäli henkilöstöresurssit eivät vastaa tarvetta.	
Työvoiman vuokraus	Sijaispoolin käyttöönotto vähentää vuokratyönvoiman käyttöä lyhytaikaisen sijaisten osalta.	Sijaispoolia hyödynnetään.	
	Kotihoidon resurssityökalun käyttöönotto.	Valmistelu työkalun käyttöönottoon käynnissä.	
	Kotihoidon henkilöstöresurssin alueellinen tasaaminen.	Henkilöstöresurssia tasattu alueiden kesken.	
Säästötoimenpiteet kotihoidon tulosityksiköissä (Aluehallitus 12.6.2025)			
Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Koulutusmäärärahat	Koulutusmäärärahan vähentäminen.	Käytössä. Ei vaikutusta operatiiviseen toimintaan. Määrärahat riittävät.	
Työnohjauksen määrärahat	Työnohjauksen määrärahojen vähentäminen.	Käytössä. Ei vaikutusta operatiiviseen toimintaan. Määrärahat riittävät, mikäli ei akuuttia tarvetta ilmene.	
Elintarvikkeet	Elintarvikkeiden hankinnan rajoittaminen.	Käytössä. Ei vaikutusta operatiiviseen toimintaan.	

5.3 Asumispalvelut

Ikääntyneiden asumispalvelut Boendeservice 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintatuotot - Verksamhetsintäkter	13 029	14 816	13 880	7 557	54 %	15 301	110 %
Myyntituotot - Försäljningsinkomster	816	814	225	165	73 %	620	276 %
Maksutuotot - Avgiftsinkomster	9 192	10 672	10 423	5 670	54 %	11 327	109 %
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	8	37	0	17	0 %	39	-
Muut tuotot - Övriga verksamhetsinkomster	3 013	3 293	3 232	1 705	53 %	3 315	103 %
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-64 612	-69 805	-62 144	-34 473	55 %	-67 472	109 %
Henkilöstökulut - Personalutgifter	-27 371	-28 597	-26 410	-14 908	56 %	-28 918	109 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-28 872	-32 466	-27 217	-15 562	57 %	-30 657	113 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förmödenheter och varor	-1 098	-1 031	-1 017	-212	21 %	-426	42 %
Avustukset - Bidrag	-1	0	0	0	-	0	-
Muut toimintakulut - Övriga verksamhetsutgifter	-7 270	-7 711	-7 500	-3 792	51 %	-7 471	100 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-51 583	-54 989	-48 264	-26 917	56 %	-52 171	108 %

Asumispalveluiden talousarvio on ennusteen mukaan ylittymässä. Menojen ylitykset kohdistuvat erityisesti henkilöstökuluihin ja palveluiden ostoihin, erityisesti asumispalveluiden ostopalveluihin ja työvoiman vuokraukseen. Tuloja arvioidaan kertyvän budjetoitua enemmän, mikä osittain kompensoi menojen ylitystä.

Henkilöstökulujen ylitys johtuu siitä, että vuoden 2025 talousarvioon ei ole budjetoitu erillisiä määrärahoja sijaisille. Henkilöstökulujen ylitystä ei pystytä kattamaan kuluvan vuoden aikana.

Asumispalveluiden ostopalveluiden määrärahat ylittyvät, koska vuoden 2025 budjetti on 1,7 M€ pienempi kuin tilinpäätös 2024. Syy tähän on vuodelle 2025 asetettu budjettiraami. Lisäksi vuoden 2025 talousarviossa ei ole huomioitu ympärivuorokautisen asumisen kilpailutuksesta johtuvaa hinnankorotuksen vaikutusta. Nykyisellä ostopalveluiden asiakasmäärällä kustannusvaikutus vuositasolla on noin 1,3 M€. Vuonna 2025 ostopalvelupaikkojen määrä on kasvanut 27:llä. Lisäksi kustannuksia on lisännyt arviointi- ja kuntoutusyksikkö Sateenkaaren 12 asukkaan siirtäminen kesäkuussa 2025 ympärivuorokautisen asumisen ostopalveluihin, mikä aiheutti 0,5 M€:n lisäkustannuksen. Ostopalveluiden ylitystä ei pystytä kattamaan kuluvan vuoden aikana.

Ympärivuorokautisen palveluasumisen keskimääräinen jonotusaika on tällä hetkellä noin 40 vuorokautta. Vanhuspalvelulain 18 §:n mukaan palvelupäätös on toimeenpantava viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluttua asian vireilletulosta. läkkäällä on oikeus saada myönnetty palvelut ilman viivytystä.

Vuonna 2025 työvoiman vuokraamisesta aiheutuvat kustannukset ovat ennusteen mukaan 60 % pienemmät kuin vuonna 2024. Kustannuksia on onnistuttu vähentämään seuraavin toimenpitein:

- hyödyntämällä hyvinvointialueen sijaispoolia, mikä on vähentänyt ulkopuolisen työvoiman tarvetta,
- laadittujen selkeiden ohjeiden avulla, jotka ohjaavat vuokratyövoiman käyttöä,
- käyttöä seuraavan raportoinnin avulla, joka tukee päätöksentekoa ja kustannusten hallintaa,
- määrittelemällä vuorokohtaiset henkilöstömitoitukset, jotka varmistavat resurssien tehokkaan käytön,
- työvuoroja on lyhennetty ja järjestelty uudelleen kustannusten vähentämiseksi ja resurssien tehokkaamman käytön varmistamiseksi.

Yllä olevilla toimenpiteillä loppuvuoden aikana on erittäin todennäköistä, että työvoiman vuokraukseen varatut määrärahat riittävät eikä ylitystä synny. Ylläluetellut toimenpiteet vähentävät myös sijaismäärärahan tarvetta.

5.3.1 Asumispalveluita koskevat lisäsäästötoimenpiteet

Aluehallitus käsitteli 8.5.2025 ja 12.6.2025 kokouksissaan lisäsäästötoimenpiteitä, jotka koskivat asumispalveluiden tulosityksikköä.

Säästötoimenpiteet asumispalveluiden tulosityksikössä (Aluehallitus 8.5.2025)

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Asiakaspalveluiden ostot	Jonojen kasvattaminen ja myöntämiskriteereiden tiukentaminen. Sijoitetaan asukkaita vain omaan tuotantoon.	- Myöntämisperusteita ei ole tiukennettu. - Asiakkaat sijoitetaan tarpeen mukaisesti.	
	Yhteisöllisen asumisen paikkojen lisääminen. Kilpailutus syksyn 2025 aikana.	- Ympäri vuorokautisen palveluasumisen omatuotannon paikkoja muutettu yhteisölliseksi (12 kpl). - Kilpailutus käynnistyy 2025 aikana.	
Työvoiman vuokraus	Sijaispoolin käyttöönotto vähentää vuokratyövoiman käyttöä lyhytaikaisten sijaisten osalta. Henkilöstömitoituksen tarkastelu ja seuranta.	- Sijaispoolia hyödynnetään akuuteissa poissaoloissa. - Henkilöstömitoitukset määritetty.	

Säästötoimenpiteet asumispalveluiden tulosityksikössä (Aluehallitus 12.6.2025)

Toimenpide	Toimenpiteen kuvaus	Tilannekuva	09.2025
Työvuorosuunnittelu	Työvuorosuunnittelun tehostaminen 0,6 mukaiseksi ja mitoitusta tarkastetaan sekä läpikäydään yksikkökohtaisesti.	- Vuorokohtaiset henkilöstömitoitukset määritetty. - Työvuoroja on uudelleenjärjestetty ja lyhennetty.	
Koulutusmäärärahat	Koulutusmäärärahan vähentäminen.	Käytössä. Ei vaikutusta operatiiviseen toimintaan. Määrärahat riittävät.	
Työnohjauksen määrärahat	Työnohjauksen määrärahojen vähentäminen.	Käytössä. Ei vaikutusta operatiiviseen toimintaan. Määrärahat riittävät, mikäli akuutteja tarpeita ei esiinny.	

6 Erikoissairaanhoidon ohjaus

Erikoissairaanhoido Specialiserad sjukvård 1 000 €	Tilinpäätös Bokslut 2023	Tilinpäätös Bokslut 2024	Talousarvio Budget 2025	Toteuma Utfall 1-6/2025	Toteuma-% Utfalls-%	Ennuste Prognos 2025	Ennuste-% Prognos-%
Toimintakulut - Verksamhetskostnader	-142 173	-148 041	-143 594	-73 613	51 %	-154 171	107 %
Henkilöstökulut - Personaltgifter	0	0	-173	-83	48 %	-174	101 %
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-142 173	-148 041	-143 421	-73 530	51 %	-153 997	107 %
Toimintakate - Verksamhetsbidrag	-142 173	-148 041	-143 594	-73 613	51 %	-154 171	107 %

Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 10,6M€ talousarviota heikommalla tasolla.

Verrattuna muihin Uudenmaan alueisiin Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen palvelutuotannossa korostuvat DRG-hoitajaksojen määrän kasvu (DRG ryhmät -tuotteet). DRG-hoitajaksotuotteet ovat kustannuksiltaan usein kalliita, koska niihin sisältyy muun muassa hoitopäiviä. Tuotteen potilaskohtainen kustannus muodostuu potilaalle kirjatusta suoritteista, joiden hinnat perustuvat HUSin hinnastoon. Hinnasto on asiakkaille sama (hinnoittelu tuottajakohtainen).

Tänä vuonna kuuden kuukauden perusteella Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen DRG-ryhmän tuotelukumäärissä on kasvua edelliseen vuoteen 6,1 % (muilla Uudenmaan alueilla - 1,7 % - + 1,4 %). Viime vuonna kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 13,9 % (muilla +2,8 %- +6,7 %). DRG-hoitajaksojen lukumäärän kasvun trendi on yksi suurimmista syy, miksi alueemme palvelutuotannon osuus koko Uudenmaan palvelutuotannosta on kasvanut ja näyttää myös tämän vuoden ennusteessa kasvua.

Hyvinvointialueen ikärakenteella on myös vaikutusta, koska yli 65-vuotiaiden osuus on suurempi meidän alueellamme verrattuna muihin Uudenmaan alueisiin, ja väestön vanhetessa palveluntarve lisääntyy.

ESH lähetteen määrää on pyritty vähentämään lääkäreiden koulutuksella ja tarkoilla lähettämiskriteereillä. Lähetemäärät ovat vähentyneet (tammi-kesäkuu 5,8 % vähemmän lähetettä kuin edeltävän vuoden tammi- kesäkuun aikana), mutta hoidettavaa on jonossa koko ajan, sairaudet ovat vakavampia ja väestö vanhenee. Lisäksi hintojen korotuksia tulee myös kesken vuotta.

Palveluiden tarve ja sen mukainen käyttö on suurempaa kuin on budjetoitu. Tämä huomioidaan vuoden 2026 talousarviossa.

Esimerkki käynnissä olevan pilotin vaiheista: Lähetteen vähentäminen HUS Psykiatria.

1. TeleQ takaisinsoittopalvelun ja kiirevastaanoton hoitohenkilöstö koulutetaan ohjaamaan mielenterveyssyiden vuoksi hakeutuvia täyttämään terapianavigaattorin ennen lääkärin vastaanottoa.
2. Vahvistetaan terapianavigaattorin hyödyntämistä lääkärin työvälineenä:
 - Tavoitteena vähentää ESH lähetemääriä ja saada kustannuksia alas sekä parantaa lähetteen laatua (ehkäistä turhien lähetteen tekoa ESH).

- Tarkoituksena sujuvoittaa hoitoon pääsyä, vähentää lääkäreiden työtaakkaa sekä ohjata potilaat oikean palvelun piiriin vahvistamalla perustason palveluiden käyttöä.
 - Yhteistyö- ja konsultaattiorakenteen vahvistaminen hyvinvointialueen tulosyksikköjen välillä: Mielenterveys- ja päihdepalvelut, terveysasemapalvelut.
3. Mittarit, joita pilotin aikana seurataan:
- Terapianavigaattorin täyttömäärä/kk.
 - Läheteiden määrät ESH psykiatria/kk.
 - Palautuneiden läheteiden määrä/kk.
4. Pilotin aikataulu:

